

Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2001. VI. évfolyam, 7.szám

A TARTALOMBÓL:

Nekem az élet Krisztus,...	2-3. old.
Advent útjain	4. old.
Imaoldal	5. old.
Márton-napi búcsú	6. old.
Adventi készüllet	7. old.
Szeplőtelen fogantatás	8. old.
Roger Schutz	9. old.
A kereszténység útkeresése a modern világban	10-11. old.
Hírek	12-13. old.
Összefoglaló a püspöki szinódusról	14. old.
A Prológus kiértékelése	15. old.
Jelképpé váló Sinkovits-ház	16. old.
Életige	17. old.
Romzsa Tódorról	18. old.
Mi a baj a jótanácsokkal?	19. old.
Bernini a barokk Róma újítója, I.	20-21. old.
Jön a Mikulás!	22. old.
Mese	23. old.
Humor	24. old.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Majnek Antal (elnök), Megyesi László (főszerkesztő), Németh Imre ofm., Pápai Zsuzsanna, Popovicsné Palójtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:

Popovics Pál

Olvasószerkesztő:

Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:

89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:

3T 199

Készült:

a Grafika nyomdájában,
Ungváron

„Nekem az élet Krisztus, a halál pedig nyereség...”

Szent Pálnak ez a gyönyörű vallomása mindannyiunk számára nagy reménységet ad. Nemcsak a betegek és a haldoklók, hanem a nyolc boldogságban felsorolt életállapotban lévők is mind vigasztalást kapnak ezekből a sorokból. Amikor egymás mellett látjuk a naptárban a Mindenszentek ünnepét és a halottak napját, a szentek közösségére gondolunk, akiket csak a halál ajtaja választ el egymástól. Miért fél az ember annyira ettől az ajtótól? Annyira jól érzi itt magát? Nem hiszem, hogy ezt oly sokan mondhatják őszintén. Akkor nem hisznek a túlsó oldalon létező másik világban? Nem hiszik, hogy oda hív a Teremtő az ő örök, boldog országába? Valószínű, hiszen Ádám Évával elfordult tőle, valójában szerető atyjától fordult el. Azóta nem is meri hinni, nem is meri elképzelni, hogy ő továbbra is jóságos édesapánk maradt, csak a mi bűntudatunk miatt torzult el a belső képünk, hogy egy félelmetes, büntető Urat lássunk benne, és féljünk tőle. Ráfogjuk a betegséget, szenvedést, a halált. Pedig „Isten nem teremtette a halált” (Bölcs. 1, 13.). Ő olyan világot tervezett és teremtett nekünk, amelyről ő maga mondja, hogy jó (vö. Ter. 1, 31.).

A bűnbeesés Ádám és Éva óta folytatódik – a mai napig nincs vége a világláncreakciójának, az Ő szép művét, az emberi kapcsolatokat folyamatosan rontja, deformálja, mérgezi az a bűnös ember, akit a nagy Ámító és gyilkos Szellem, a Sátán irányít. (J 8,44.). Ennek esztelen irigysége folytán állandó harcra buzdít mindenkit az Isten és a másik ember ellen. Így az emberi történelem tragédiák, háborúk, szenvedések történelme lett. Lassan arra is képes lesz az ember, hogy teljesen kipusztítsa az életet a földön, s így a gonosz lélek célja megvalósulna: Isten szép teremtését elcsúfítani, és kínokkal terhes halálba taszítani.

Ennek kezdett örülni, amikor olyannyira sikerült Isten választott népét úgy megtéveszteni, hogy vezetőik a földre szállt Istent, az Igazat elítélték és megölték.

Ekkor jött a meglepetés: az Emberfia harmadnapon feltámadt, majd fölment a Mennybe, és elfoglalta helyét Atyja jobbján! Az Isten megmutatta a Názaretiben a fölényét a halál felett: a győzelem elnyelte a halált. „Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod” (1Kor. 15, 55.)?

Nyilvánvaló lett a Sátán számára, hogy Jézus a Krisztus, de amíg van még ideje és lehetősége, ő is végbeviszi eleve kudarcra ítélt művét. A Gonoszság misztériuma ma is látható, fájdalmasan tapasztalható mindenütt a világon. Míg akik még a döntés idejében élünk, fontoljuk meg, kinek hiszünk, kiben bízzunk, mire tesszük fel az életünket! Ha elfogadjuk Jézust, mint a mi életünknek is a megváltóját, ha beengedjük őt a szívünkbe, hatalmas változást fog bennünk végbevenni. A hitbéli döntésünk után reményt ad: a Teremtő nem büntetéssel vár minket, hanem irgalommal, a tékozló fiaikat – a bűnbánat után – nem szidással, hanem ölelő karral fogadja.

Csak itt, az Ő szívéhez közel fogjuk megérteni, hogy mi hiányzott eddig nekünk olyan nagyon, és Ki az, akit oly lázas buzgalommal kerestünk – mindenhol és mindenkiiben. A mi nyugtalan szívünk csak ekkor fog megnyugodni teljesen. Ezt sejtették, érezték meg a kiválasztott apostolok ott, a Tábor hegyén: „Uram, jó nekünk itt lenni...” Sátort nem vertek a hegyen, de hallották az Atya hangját, aki Jézusra mutat: „Őt hallgassátok!” Ez a mi mennyei Édesapánk üzenete az idő(n)k végéig. Ez az üdvösségre vezető út. Ezt üzeni a Menyegzős Lakomára minket is hívó Szolgálója Kánából: Jézusra figyeljünk, és tegyük, amit Ő mond (Jn 2,5.). Őbenne érkezett hozzánk Teremtő és Gondviselő Atyánk végső üzenete és tökéletes örömhíre: Jézus a Szabadító, neki szót fogadni – üdvösség, Őt megtagadni – halál.

Félelmetes jövődöleésekről hallottunk a novemberi evangéliumi szakaszokban a világ végéről, és az azt megelőző nehéz időkről. Valószínű, hogy az elmúlt XX. század is ennek volt az előjele. Viszont sokszor bizonyult igaz-

nak a történelem folyamán a Magnificat kinyilatkoztatása: „Csodát művelt erős karjával, a kevélykedőket széjjelszórta...” (Lk 1,51). Ahol hívják, ahol várják, Ő jön, és megmutatja győzelmes erejét a bűnös hatalmak ellen. Babilon (Bábel) elbukik minden időben (Jel. 18.) – az utolsó napon mindenkor és véglegesen. Isten alázatos hívei megkapják viszont Krisztustól az Ő megváltói áldozatának gyümölcsét, a megigazulást. A 2000. év vértanúinak, szentjeinek messzire sugárzó tanúságtétele ezt bizonyítja. Várjuk tehát mi is – közösségünkben is – ezzel a megtisztult reménységgel a Vele való találkozást: „Marana tha! Jöjj el, Uram!”

Advent jelentése: Úrjövet. December folyamán emlékezünk az ószövetségi igazak nagy várakozására, a Messiásra. Az a nagy várakozás beteljesedett: az Ige megtestesült Názáretben, és megszületett Betlehemben. Itt élt közöttünk, és kinyilatkoztatta a megváltás titkát, amelyet életével és halálával szerzett nekünk. Hála és dicsőség ezért

Néki! Jézus „föltámadt a halálból, fölment a Mennybe, és onnan jön el ítélni élőket és holtakat.” Mi, keresztények már erre várunk. Persze nem tétlenül, mint a lusta szolga (vö. Mt 24, 46-50.), hanem serényen, buzgón, mert „a szeretet sok bűnt eltakar (1Pét. 4,9.)”. Addig is félve, remegve munkáljuk üdvösségünket (Fil 2,12.)! Ne irigyeljük soha a jómódúakat, a gazdagabb országokat, sorsuk meg van pecsételve, amennyiben az önzés lesz úrrá rajtuk, illetve ha a pénz, a matéria bűvöletének hálójába kerülnek (Jel. 18.). Legyen előttünk tisztán az Úr véleménye a szegénységről és gazdagságról (Mt 5,3 - Mt19, 23-24.)! Ne engedjünk a reklámok csábításának, ne éljünk értelmetlen és pazarló vásárlási lázban! Keressük inkább az igazi kincset ebben a nekünk rendelt időben (Mt 13,44-46.)! Boldog, aki Őbenne megtalálja szíve óhaját, és dicsőíti Szt. Ferencsel: „Isten, mindenem!”

Majnek Antal

ADVENT ÚTJAIN

Elmélkedés advent 4 perikópájáról

(Mt 24, 37-44; Mt 3, 1-12; Mt 11, 2-11; Mt 1, 18-24)

Néha megadatik a tisztánlátás. A pillanat, mikor minden kitisztul, mikor semmi nem szorul magyarázatra, mikor az Evidencia-tapasztalat minden érzékszervünkön átkelve belénk lép, s messze túl a pórusainkon, s túl a neuronok bonyolult szövetekén eljut oda, amit úgy hívunk: én. És mikor a lényünket legmélyebben betöltő Találkozás egy pillanatra a célba érés utórezgéseként – ezúttal belülről kifelé haladva – lelassítja szerveink működését, feloldja idegszálaink feszültségét, kisimítja bőrünk ráncait elláztatva görcsös izomkötegeit, újra csillogóvá teszi szemünket – áttetszővé tesz minket. Máskor elhagyja előbb bensőnk, majd testünket, auránkat – s ki tudja, merre tűnik tovább...

Közeledés, távolodás – belső útjaink. Életünk mindkét tapasztalatot magában hordozza: Isten megjelenését és eltűnését. És mindent, ami e két „végpont” között feszül: a Találkozás várását, mely már-már magában hordozza a Találkozás örömeinek visszfényeit, és az Elszigetelődést, mely egyre hidegebbé, elviselhetetlenebbé teszi számunkra a létezését.

E pulzáló lüktetésnek, melyet nevezhetnénk a lélek szívdobogásának

is (hiszen evilági létünk lelki életbenmaradásának alapfeltétele, alaphelyzete) két fordulópontja van: a Találkozás birtoklásának ill. az Istentől való tökéletes elhagyatottságnak érzése (bár e második esetben inkább negatív tökéletességről beszélhetnénk).

Advent van... Az eljövételre koncentrálunk, vagyis lelki pulzálásunk azon szakaszára, mely a végtelenből közeledik az én felé, s különösen is elmélyedünk annak a rövid szakasznak szemlélésében, mely a belső végpontot előzi meg, közvetlenül előkészítve a Találkozást. Ha túllendül a folyamat a Találkozás pillanatnyi birtoklásán, a távolodó, elidegenítő-elszigetelő útszakasz következik, ami inkább a „Találkozásból való kiszakadás” (vagy a „Találkozás kiszakadása belőlünk”) története, s így a jézusi ember nagypéntekre szánt elmélkedési anyaga. Advent útjai a Találkozás felé tartanak. Ezen a befelé vezető úton adnak erősítést Máté evangéliumának szavai a vásáronapoként felhangzó örömhírben.

1. Vasárnap Jézus a készenlétről, az éberségről szól. Nem egyetlen személyhez, nem is egy szűk tanítványi körhöz, hanem minden ta-

nítványához fordul. Eszköze talán ezért is lehet az ítélet emlegetése. Az Emberfia eljövetelét – talán kissé furcsán – a tolvaj eljöveteléhez hasonlítja. Ez a kép a váratlan, erőszakos kifosztás lehetőségét kilátásba helyezve, hűvös-távolságtartó hangulatával szinte megdermeszti a tanítványokat, egyfajta félelemből kibontakozó éberségre hangolva őket. Az éberségnek azonban nemcsak azért kell a tanítványi lét nélkülözhetetlen jegyév válnia, hogy az ítéletre jövő Emberfia ne legyen váratlan, „negatív” meglepetés. Az éberségről ennél tágasabb, pozitív értelemben is szól Jézus, amit személyes, bensőséges-baráti társalgásként foghatunk fel, nem annyira az evangélium sorait, inkább az evangélium sorai között olvasva. Ennek az üzenetnek millióját nem egy minket ért támadásról szóló kép felvillantása határozza meg, inkább a minket Istentől való elidegenedéstől, elszakadástól megóvó, aggódvá kérlelő, amolyan „vigyázatok magatokra” hangnem. Így félt minket Jézus, és így fordítja figyelmünket lelki pulzálásunk azon fázisára, mely a Találkozást előzi meg, hogy éberen élve észrevegyük a minket megmelegítő Istent, hiszen ha figyelmünk eltompul, nem vesszük észre

Isten érintését, a lélek pulzálása alábbhagy, majd megszűnik.

Keresztelő János nagyon erőteljesen szól, mikor hozzá mennek a Jordán vidékére az Isten útjait elhanyagoló farizeusok, szaddukeusok (Advent 2.vas.). Ők azok, akik a külső utakat tartják fontosnak, akik nem befelé, hanem kifelé élnek, akik nem törődnek a lélek szívdobogásának kiüresedő, összehúzódozó fázisával, mely a személyes, Istennel való intim találkozás lemondással, alázattal előkészített útja, azok, akik a formális tekintély fenntartásán erősítésén dolgoznak, hatalomvágytól égve, s csak azért akarnak kifelé utakat építeni, hogy azokon járva meghódítsák környezetüket, ahelyett, hogy lemondva minden látszatról, a „kirakat szépítéséről”, jó hírnévről és pozitív megítélésről, időnként befelé fordulnának, hogy a bensőben tettenért Találkozás utórezgéseit szelíden másokra sugározzák.

A bűnbánat méltó gyümölcsét kéri rajtunk számon a Keresztelő, hogy az olthatatlan tűzben, melyet talán önnönégo hatalomvágyuk szít, el ne égjenek az ítéleten. Ma is sokan élnek így, farizeus-stílusban. Legtöbbször talán mi magunk is. Mert nekünk sem egyszerű lemondani a látványos, külső utakról, arról, hogy meggyőzve másokat saját igazunkról, meghódítsuk környezetünket. Az ilyen, önmagunktól és atyai háztól távolodó útjainkat észre kell vennünk, s e szembesüléstől nem szabad félnünk. Föl kell fedeznünk magunkban, hogy milyen erőfeszítéssel tudunk dolgozni az önzés, a hiúság útjainak építésén, mert a látványos csillogásnak, a világ jól hangzó hazugságainak sokszor nagyobb a bővölete, mint az észrevehetetlen szürkesége, a nehezen vállalható igazságé. Talán a próféták legnagyobbikát, Keresztelő Jánost is elbizonytalaníthatta e csalóka tapasztalat (Advent 3.vas.). A Máté evangélium 3. fejezetéből tudjuk: János Jézus megkeresztelkedése kapcsán tökéletesen meggyőződhetett arról, hogy Jézus a Szeretet Fiú, akiben az Atyának kedve telik. A keserű lét azonban

Heródes börtönében, és a látszat, ami a világi hatóság „igazságszolgáltatására” épül, (higgy ti. Keresztelő János bűnös, méltán bűnhődik, mert csúnyán megvádolta az „ártatlan” uralkodót) elbizonytalaníthatta őt is. Ezért küldhet követeket Jézushoz, hogy ne az Istentől elszakadó világ nyújtotta lehangoltság, hanem bezárt, benső örömben való megerősödés legyen úrrá rajta.

És Jézus átérzi a Keresztelő magányos keserűségét (talán majd a Getszemáni-kertben újra eszébe fog jutni, midőn megerősítésre vár), és megerősíti magát Jánost üzenetével. Így ért meg minket is, mikor elmúlik bennünk a Találkozás-tapasztalat öröme, mikor külső utak építésében látjuk inkább életünk megoldásának zálogát, s így erősít minket is, egy, a Találkozás örömét idéző emberi találkozással, mikor egy éber pillanatunkban úgy tűnik, valaki a környezetünkben éppen értünk jött, hogy angyalvonásait megragyogtassa rajtunk, nehogy a prófétai lét keserűségének és az ezekből fakadó problémáink kétségbeejtő rabságába kerüljünk.

Az adventi perikópák koronájaként a 4. vasárnapi evangélium ragyog. Jelről beszél a próféta és Emánuelről, akiben velünk az Isten. Az előző három üzenet gondolatának, azok értelmességének előfeltétele és egyben beteljesedése is ez. Az éberség (1. vas.), a bűnbánat méltó gyümölcsét termő belső utak építése (2. vas.), az eközben való elbizonytalanodás majd megerősödés (3. vas.) gondolataival csak akkor van értelme foglalkoznunk, ha már elmélkedésünk előtt hisszük, hogy „van Emánuel”. Így az elmélkedés végére, mikorra a tőlünk telhető módon már megtisztítottuk belső útjainkat, s emiatt pontosan szemügyre tudjuk venni a Találkozás előtti részét, ebben a megelőlezett hitben erősödünk meg. Így lesz adventi lelki pulzálásunknak eredménye a komolyabb, Jézus felé való elköteleződésünk, így lesz bennünk igazán Élet.

Nehéz út ez, mert a várakozás, a készülődés csak látszólag passzív,

valójában nagyon aktívnek nevezhető feszült figyelem, s mint ilyen, nagyon is sokat követel tőlünk. Egy érett, szép alma az asztalon több mindent kiválthat belőlünk. Általában – ösztönszerűen érte nyúlunk, megszerezni, birtokolni akarjuk. Pedig a birtokláshoz képest a lét – már Arisztotelész óta tudottan – magasabb, kategóriák fölötti szinten áll. Advent programja az, hogy komoly értéket lássunk a szép birtoklásáról való lemondásban, abban, hogy az almát szemléljük csupán, vágyakozunk, várakozunk rá és ne nyúljunk érte. Simone Weil gyönyörű gondolatát idézhetnénk: „Látni a szerencsétlenséget, és meg nem futni előle, nézni a szépet, és nem közelíteni hozzá: ez a szép.” Türelem, kitartás, nagy belső szabadság kell ehhez, önmagunkon való felülemelkedés. Meg kell szabadulnunk mindattól, ami nem tartozik létünk legmélyéhez.

Ilyenkor a természet is megfosztja magát lombkoronáitól, díszeitől, színeitől, így lesz teljessé körforgása. Hamvas Béla szerint a művirágban az a legszörnyűbb, hogy nem hervad el. Az élő természet kifosztottságában van valami nagyon fennkölt. A pusztá létezés megélése ez. Bár adventi feladatunk ehhez hasonló, tényleg nekünk is el kell veszítenünk koronáinkat, el kell hervadnunk ennek a világnak, nem a természet öntudatlan szintjén teszszük ezt, hanem mélyebben, a szeretet dimenziójában, szabadon viszatérve önmagunkhoz, alkotónkhoz, a keletkezéshez. Hozzon ez az advent mindannyiunknak igazi megtérést, majd áttetsző életet, hogy kisugárzásánál megmelengethessük egymást, és megérezzük, hogy Istennek nemcsak gondolatai vannak, hanem szíve is, mellyel lehajol hozzánk, és egy gyermek szívében kezd dobogni karácsonykor, hogy meghalljuk, s hogy az ő szívdobbanásaira pulzáljon a mi lelkünk is.

Advent ennek a (Mária méhében egyre erősödő) szívdobogásnak a hallgatása. S hogy meghalljuk... Néha megadatik...

-kliat-

A jövőben reánk váró küzdelmekre gondolva gyakran bénító félelem tölt el minket. De Istenre akarjuk bízni magunkat, Ő a kellő időben erőt ad nekünk. Ha már előre erősnek éreznénk magunkat, az elbizakodottá tehetne minket.

Elég, ha őszintén kívánunk bátran harcolni, és szilárdan reméljük, hogy Isten velünk lesz, amint szükségünk lesz segítségére.

Ulrich Schaffer

Járd a saját utad!

*Az Utat,
mely előtted van,
senki sem ismeri.
Úgy soba senki sem jár rajta,
ahogy te jársz majd azon.
Iz a te Utad.*

*Felcserélhetetlenül.
Bár tanácsot kérhetsz,
de döntened tenéked kell.*

*Hallgass arra a Hangra,
aki téged bensődben tanít!
Isten nem hagyott
téged egyedül.
Gondolataidban
Ő beszél hozzád.
Bízzál Benne és magadban!*

*Fogadd el önmagad!
Légy az, aki vagy!
S majd csak aztán
kezdesz el azzá lenni,
akivé válni szeretnél.*

*Értsd meg gyöngeségeidet,
– csak akkor tudsz rájuk építeni –,
és erősséggé változtatod azokat.
Úgy használd erősségeidet,
hogy még törekeny maradj,
és így senkit sem riasztasz el szükségtelenül.
Figyelj bizonytalanságaidra,
ezek utakat nyitnak meg számodra
egy új föld, egy új világ felé.
Ha szerepeket játszol,
és azt teszed, mit mindenki tesz,
vagy amit elvárnak tőled,
akkor nem fogsz hiányozni,
ha elmégy,
mert valaki más átveszi,
ha elmégy,
mert valaki más átveszi
a szerepet.*

*Te több vagy, mint szerep.
— Ki vagy te?
Amit megéltél,
nyomait beléd égette,
és kitörőlbetetlen
egyéni látást adott neked.*

*Meghozott döntéseid
utakat nyitottak meg neked,
de ugyanakkor
más utakat le is zártak.
A nyitott ajtók
csak számodra nyitottak.
Egyedül a te határozottságod
zárhatja be azokat.*

*Amit te hozzátehetsz
A világhoz,
azt rajtad kívülről
senki sem teszi,
mert nem látja
úgy a világot,
ahogy te látod.*

*Hidd el,
hogy egy fontos feladatot
kell teljesítened!
Bár valószínűleg
a világ folyását nem fogod
megváltoztatni,
s nemzetközi események
hőse sem leszel.
De ott, ahol vagy,
fontos és hasznos vagy.*

*Nagy úr keletkezik,
ha nem ott vagy,
ahol lenned kell.
De hinned kell,
és úgy is élned:
Csak ha te: te vagy,
Akkor töltheted be
a fontos feladatot.*

Szalézi Szt. Ferenc

Az ima odahallgatás Istenre, beszélgetés Istennel és hallgatás Istennel.

Megkérdezése, hogy mi tetszik neki, és inkább imádás és hála, mint kérdés. Hiszen tudja az Úr, mire van szükségünk.

A nap ima nélkül olyan, mint az ég nap nélkül, mint a kert virág nélkül.

XXIII. János pápa

Ha próbára teszel

Ha próbára teszed hitemet,
és utamat sűrű ködbe futtatod,
mely kioltja a tájékozódást,
add meg, ha lábam reszket is,
hogy tekintetem nyugodt és tiszta
legyen,
élő tanúsága annak,
hogy Te velem vagy,
és békében élek.
Ha próbára teszed hűségemet,
és megengeded, hogy levegőm is kevesebb legyen,
és az az érzésem,
mintha a föld kicsúszna lábam alól,
akkor is add meg, hogy tekintetem azt hirdesse:
senkinek sincs oly hatalma,
mely elszakítana tőled,
akiben élünk, mozgunk és vagyunk.

Ha eltűröd,
hogy a gyűlölet bekerítsen,
és törbe csaljanak ellenségeim,
és szándékomat meghamisítsák és megcsúfolják,
akkor is engedd, hogy Fiaid tekintete derűt és szeretet sugározzon szememen át.
Ámen.

Helder Gamara érsek

Márton-napi búcsú a munkácsi székesegyházban

November 11-én, vasárnap ünnepelték Munkácson a Szent Márton-székesegyház búcsúját. Az eseményre számos zárándok is érkezett, hiszen ez a nap nemcsak Munkácsnak, hanem egész egyházmegyénknek is ünnepe.

A külvilág is velünk ünnepelt; az előző napi szeles, esős idő után ki-sütött a nap, és beragyogta a sárguló faleveleket, és beragyogta a templom belsejét is.

Mindhárom szentmisén szép számmal vettek részt a hívek. A meghívott vendég Magyarországról érkezett: Butsy Lajos mosonmagyaróvári plébános atya mondta az ünnepi beszédet mindkét magyar nyelvű szentmisén. Szent Márton életéből kiemelte azokat a momentumokat, melyeket mi is követhetünk életünkben. Az 1700 évvel ezelőtt élt püspök életének üzenete meglepően aktuális kezdődő XXI. századunkban – és követhető is! Mi is megvalósíthatjuk életünkben az ő szent életét, csak a forma más. Ehhez nyújtott segítséget beszédében Butsy Lajos atya.

„Mi következik Szent Márton életéből számunkra?

Adjunk hálát Istennek, hogy keresztények lehetünk, adjunk hálát szüleinknek, hogy így neveltek, adjunk hálát mindazoknak, akik segítenek életünk folyamán!

Mélyítsük el hitünket imádság, Szentírás-olvasás és hitről való beszélgetés által!

Adjuk tovább hitünket embertársainknak, elsősorban életpéldánkkal, de személyes szóbeli tanúságtétellel is!

Törekedjünk helyes önismeretre, neveljük magunkat, hogy uralkodni tudjunk indulatainkon és kiegyensúlyozott, harmónikus életünk legyen!

Legfontosabbak a tettek. Hallgasd meg a másikat, vigasztald, lelkesítsd, dicsérd, mondd vigasztaló szavakat! Nyiss ajtót a szomszédra, vásárolj be neki, váltsd ki a receptet, vigyél neki egy tányér levest, kínáld meg süteményeddel! Fogd meg a kezét!

Teréz anyja Londonban észrevett egy koldust, aki az út szélén ült. Átlatolt a kordonon, és megfogta a koldus kezét. Az elsírta magát. Hűz éve senki nem fogta meg a kezét!

Mennyi lehetőség van! Ahogy Szent Márton megosztotta a köpenyét, nekünk meg kell osztanunk az időnket, a figyelmünket, a javainkat a rászorulókkal. Vajon mi készségesek vagyunk-e a segítségben? Bárkivel megosztanánk ételünket, italunkat, lakásunkat?

A sekrestyében érdekes feliratot találtam: búcsút nyerhet a szokott feltételek mellett az, aki meglátogatja nehézségekkel küzdő testvéreinket (betegeket, börtönben szenvedőket, fogyatékosokat), tudva, hogy a bennük jelen lévő Jézust látogatja meg.

Kérjük Szent Márton közbenjárását, hogy nyitottak legyünk Isten és embertársaink felé!

Tudjunk áldozatot hozni másokért! Életünk legyen hiteles, hogy így tanúságot tudjunk tenni Isten szeretetéről az embereknek! Adja Isten, hogy így legyen! Amen.”

A szentmise végén az Oltáriszentség elé térdelt le minden jelenlévő, s felhangzott a Mindenszentek litániája. A már célba ért szentek segítségét kértük, köztük Tours-i Szent Mártonét is, hogy segítségünkre legyenek a mindennapok törekvéseiben. A litánia végén szentségi áldás következett, majd elénekeltük a pápai himnuszt.

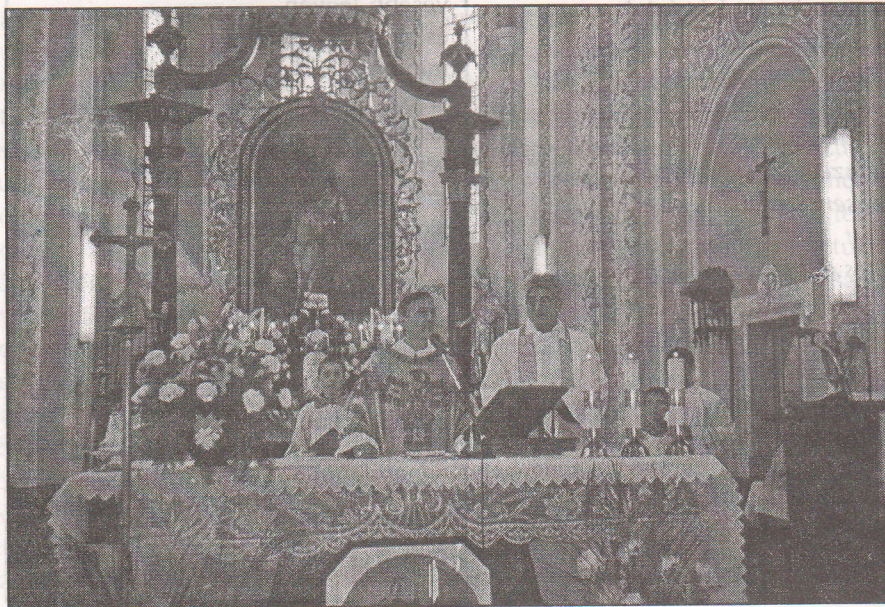
A búcsú folytatódott szentmise után is; a templom melletti kápolnában a házigazda munkácsiak saját készítésű szendvicsekkel és süteményekkel fogadták a messzebből és a közelebből érkezett híveket.

Másnap reggel az egyházmegye összes papja összegyűlt a székesegyházban, hogy folytassák az ünnepelést. Butsy Lajos atya elmélkedésében összehasonlította Szent Márton és Szent Jozafát életét – ez utóbbinak november 12-én volt az emléknapja. „A két püspök életében sok párhuzamot fedezhetünk fel, bár 1200 év választja el őket egymástól” – mondta az atya. „Mindkettő teljes szívvel dolgozott Isten országáért, a békéért, atyja volt híveinek és papjainak, és nem féltette életét.”

A szentmise három nyelven – magyarul, ukránul és latinul – zajlott, hogy mindenki magáénak érezhesse az ünnepet, s hogy a papok is közösen mondhassák a mise kánonját.

Különösen szép volt, hogy felajánlásakor a hívek képviselői kettesével az oltárhoz vitték a keresztet, a misekönyvet, a virágot, majd legvégül a kenyeret és a bort. A püspök atya az oltár előtt fogadta őket; átvette és az oltárra helyezte az adományokat. Közben rövid magyarázat vagy inkább elmélkedés hangzott el arról, mi a szerepe ezeknek a szimbólumoknak.

A szentmisén több nyelven hangzottak el énekek; a kórusok ilyenformán gazdagították az ünnepelést.

Adventi készület

Minden ünnepre készülnünk kell valahogyan, akár belsőleg akár külsőleg, mert ez igénye az ember természetének. Adventben, amikor a Megváltó földre lépését várjuk, az Isten közelségét keressük. Jézus bennem akar megszületni, mert mit ér, ha Betlehemben ezerszer is megszületik, de a szívemben nem. Figyeljük meg, hogy a karácsony szereplői: Szűz Mária, Szent József, a három király, a pásztorok hogyan is vettek részt az első karácsonyon! Hogyan változtatta meg ez az esemény az ő eddigi hétköznapi életüket?

József és Mária

Álmok és vágyak voltak benne, amikor eljegyezte Máriát. József szerette Máriát, és egy csodálatos lelki kapcsolatot volt közöttük. Amikor észrevette, hogy Mária gyermeket vár, összeomlott; fájt neki, hogy csalódnia kellett Máriában. József nagy válaszut előtt állt, mert nem akarta, hogy Máriát megkövezzék. Bízott Istenben, és – a látszaton túl – bízott Máriában is, mert érezte, hogy valamilyen nagy titok ez. Mivel igaz ember volt, ezért egész idő alatt Isten akaratát kereste. Nem kapkodta el a dolgokat, csöndben, imádságban kereste a megoldást. És amikor már úgy látta, hogy minden ajtó becsukódik, akkor nyílik ki igazán, és belép Isten, és József bölcs várakozásával apa, lelki atya lesz. A Megváltó atyjává fogadtatott, mert tudott bízni és várni, a legjobb megoldást keresni, csöndben, imában érlelődve.

Valahol ez a mi sorsunk is. Keressük, nem találjuk a dolgokat, de vigyáznunk kell, hogy ne kapkodjunk el.

A pásztorok

Jézus korában a pásztorok egy szedett-vetett népség volt Izraelben. Lenézettek, kizsáoltak voltak, de mesterségüknek szakemberei lehettek. Ők is várták a Messiást, mint körünk legtöbb embere. Egy éjszaka, amikor munkájukat végezték, megjelent nekik az angyal. Azt kérdezhetné bárki, hogy Isten nem talált jobb embereket? Az isteni fény őket ragyogta be, és nem véletlenül; gondoljunk csak arra, hogy Jézus később is a legegyszerűbbeket és legbűnösebbeket választja: vámosokat, halászokat, utcanőket, adószedőket. Isten pofon üti a gőgösöket. Az angyal jön és elmegy, és a pásztorok ott állnak. Isten nem erőszakos: hitet és lehetőséget ad neki. És ők fogadják a Megváltót, ők, a legegyszerűbbek. Jól vizsgáznak. Ott hagyják mindenüket, és mennek, mennek, mert hisznek. Nem üres kézzel mennek, mert amijük van, azt elviszik a királynak.

Mi is hivatalosak vagyunk erre a nagy ünnepre, amelyre maga Jézus hívott meg minket. Mi viszünk valamit? Mit adok oda a sajátomból? Jótéteményt, hallgatást, több imát, felajánlást? Isten nem kíván lehetetlent az embertől, nem várja, hogy valami nagy dolgot vigyünk, neki elég a mi szívünk egyszerűsége. Mint a pásztoroknak: hitet és lehetőséget adott nekem. Hogyan tudok elszámolni vele? A Betlehem felé vezető úton együtt kell mennünk, segítenünk kell egymáson, mert a pásztorok között is volt fiata-

labb és öregebb, erősebb és gyengébb, és ők bevárták, segítették egymást, és együtt értek oda a jászolhoz, ahol a világ Ura várta őket. Induljunk mi is, most még nem késő!

A három király

Ők hárman királyok voltak, de inkább bölcsek. Figyelték a jeleket, és semmilyen kis jelzést nem hagytak figyelmen kívül. A csillag feltűnésekor észreveszik az idő beteljesülését, és felcserélve a biztos, kényelmes otthont a vándorlással, elindulnak egy bizonytalan cél felé. Fáradságot vállalnak, azért, hogy célba jussanak. És mennek, és teszik a dolgukat, hogy célt érjenek, hogy reményeik teljesüljenek, hogy megtalálják az Istent. A bölcsek között összmunka volt, mert egyetértettek a lényegben, egy volt a céljuk Siker koronázza munkájukat. Az Isten felé vezető utat keresték, a többi lényegtelen volt számukra. A csillag megállt az istálló felett, mert Isten őket igazolta.

Mi mennyire tudunk együttműködni azzal, aki ott van nap mint nap mellettünk? Észre vesszük-e a legkisebb jeleket? Jézus ott születik meg, ahol befogadják őt. Születésének éjszakáján a szegény, piszkos, kis istállóból Isten mennyországot csinált. Hogy az életem mivé válik, az csak tőlem függ. Istengyermek, mi a titkod, amely arra készlet, hogy egy rongyos istálló szalmáján elkezdjed életed?

Titkod: a SZERETET.

Szeretetből jöttél közénk. Szeretetből éltél közöttünk. Szeretetből maradsz köztünk. Amen.

Szeplőtelen fogantatás

E cikk megírására édesanyám halála évfordulóján kértek fel.

A Szeplőtelen Fogantatás ünnepe a bűn következtében fellépő halált orvosolja, többek közt épp ezért az életről való tájékozódásomat dönti el, amit Isten az emberrel kezdeményezett Szűz Mária kiválasztása által. A halálhír vételekor úgy éreztem, mintha fojtogatnának. Azóta sem maradna más számomra, mint érzéseim tehetetlen emlékezései az itt hagyatottság körül. Legföljebb eltereltetném a figyelmemet valamivel, vagy a menekülés többféle módzatából választanék, ha nem nézhetnénk szembe a valósággal. A valóság nagy ívű: vagy halál, mint mindennek a kikerülhetetlen vége, vagy a föltámadás és az örök élet, mint mindennek a kezdete. S ha a vigasz elől kamaszos zavarral vagy tudományoskodó bizonytalansággal elzárkóznék, akkor lehetőségtől zárkóznék el.

A szeplőtelen fogantatás nagy távlatot nyit meg előttem: meghívás ez az örökboldogságra, a feltámadásra. És begyógyítja mindazt, ami ezzel ellenkezik, a minden bűntől eleve mentes Mária. Édesanyánk fedetlen arccal szemlélhette a Titkot, és részese lehetett. Mi pedig, bűneinkből kigyógyulva, a hit által fogadjuk magunkba a Titkot. Mert vagy a halálé vagyunk, vagy az Életé.

A Szentírás bűnös szereplői a hit által fogadják el a Valóságot. A feltámadt Jézus először Mária Magdolnának jelent meg (Mk 16,9, Jn 20,25), hogy ő is az Életé legyen. Tamásnak, a hitetlenkedőnek,

hogy Bizonyosság legyen, Péternek, mint fogalom, mint szerető és küldő Pásztor. Jn 21, 17. Az emmausziaknak, akik a jőzan csalódás nevében Jézusnak mondták el, mi történt Jézussal a kereszten. Mert „jőzanságuk“ a fel nem ismerés volt, ő pedig szívüknek a lángolás; Jézus tehát a Szűz Máriától induló megváltás beteljesítésével a szabad kapcsolatot hozta el Isten és ember, ember és ember közé. Megszabadulás Péternek, Tamásnak, Magdolnának... – és nekünk. Bűneink helyébe a bütlenség hivatása, amiben a tisztaság: Jézus Személye. Nem küllön tisztaság Isten nélkül és külön kívülálló Jézus, hanem botladozásaink közben a tiszta Jézus előtti hódolat. Mária szeplőteleniségének lényege: előkészület Krisztus hordozására. A tanítványok és a mi hivatásunk lényege is magának a Teljes Krisztusnak a hordozása.

„Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes (Lk 1, 28).” Teljes a Teljes Krisztus teljes, vagyis büntelen hordozására. „Áldott vagy Te az asszonyok között (Lk 1, 41) – pontosabban: a legáldottabb minden teremtmény között, mert a Teljest hordozod majd. És még később olvasva: „Ki az anyám és kik a rokonaim?” Aztán kitérte karját tanítványai felé, s így szólt: „Testvérem, nővérem és anyám. (Mt 12, 48k).” Mária hivatásának folytatói tehát mi vagyunk, – Máriával közösségben (ApCsel 1,14). Azoknak, akik nem a vérnek vagy a testnek a vágyából, s nem is a férfi akaratából, hanem Istenből született (Jn 1, 13). Egyes számban ez Mária, többes számban mi, mindannyian.

Mária szeplőtelenisége által nekünk is szeplő nélküli útnyílik ki. Ez a szeplőteleniség nekünk csak Jézus tanításában és megváltásában válik újra lehetségessé. Emberek kapcsolatainknak egészen új dimenziót ad: a házasság felbontathatlan értékét „csak az fogja fel, akinek ez megadott (Mt. 19, 12)”. Akik azt a „kezdetben“ (Mt.19,4) vagyis a bűn történelembe lépése előtti, ősi, eredeti állapotot akarják, amely a szeretet egyetlen járható, boldog útja. Az újjáteremtésben, bűneink megbocsátásában felülről megadatik az élet látása. A férfi és a nő egymáséi csak szívünkön keresztül lesznek, ami a hűség ajándéka és követelménye: egészen a tied életem titka, és én is egészen a tied vagyok. A kánai menyegző csodában részesülő fiatal párjának felülről megadatott, hogy a bor, az új teremtetés a lényüket is mega-

jándékozott új teremtménnyé tegye, saját életérzésük és egymás megélése tekintetében. „Teljesen“ egymáséi, mert saját életük titka, értelme is a Teljesség: Krisztus és a hozzá büntelenségben való kapcsolódás. Ugyanígy egy mondatnál tovább (Mt 19, 12): „Aki fel tudja fogni, fogja fel; ti. „aki önként mond le a házasságról (Mt 19, 12).” Akik Jézus vonzásából elkötelezik magukat, hogy csak Jézuséi legyenek, a Teljeset fogadják be. Az újjáteremtő Szeretet elhivatása ez, mint Krisztus Magdolnának, Péternek, Tamásnak, az emmausziaknak, a kánai ifjú házasságoknak, a Szeplőtelenül Fogantatottnak.

Ember és ember legigazibb kapcsolatának tartalma, kifejezésformája – Jézus, a Teljesség, tudatunk tisztulása, életünk újjáteremtése.

Mészáros Domonkos

Roger Schutz

Franciaországban van egy kis falu, ahol évente a világ minden országából a fiatalok ezrei jönnek itt össze, hogy egy hétig imádkozzanak. 20 év óta egyformán erős az érdeklődés. Ezeknek a találkozásoknak a lelke egy karizmatikus evangélikus lelkész: Roger Schutz. Elsősorban a tanítás és segítségnyújtás karizmáját ismerhetjük fel működésében. Tanításának középpontja a kiengesztelődés és a szegények szolgálata. A keresztények egységének legnagyobb előmozdítója. Hisz az Eucharisziában, és a pápa barátja.

1963-ban néhány kiránduló fiatal elvetődött egy kis francia faluba. Egy pár szerzetest talált ott, akiknek élete, töme, imája olyan lélekbemarkoló volt, hogy elhatározták: máskor is meglátogatják őket. Azóta tart a fiatalok vándorlása Taizébe. Az utóbbi időben évente már 80 ezren, sőt volt úgy, hogy 100 ezren keresték fel őket évente. A közösség vezetője Roger Schutz. Az ő Istenről való tanúságtétele, vonzó egyénisége az, ami megragadja a fiatalokat. Mennyire különféle fiatalokat: Dél-Amerikától kezdve Japánig 65 nemzet képviselői (ne gondoljátok, hogy csak vallásos gondolkodásúak) jönnek, protestánsok, ortodoxok, katolikusok egyaránt. Mit keresnek? Keresik a testvéri közösséget, az ima csendjét, keresik azt a helyet, ahol őszintén hisznek a jövőben! De hogyan is kezdődött?

1. Ifjúság

Roger Schutz népes családban született, 1915-ben. Apja svájci eredetű protestáns lelkész, anyja francia. Roger elsősorban közösségben nő fel. Édesanyja szépen és szívesen énekel velük, gyakran hallgatnak zenét. Az ének és zene mindegyik gyermek lelkét finomá, érzékennyé alakította. A családi asztalon mindig virág állt és a nagy gonddal előkészített ünnepi ebédek hangulata kitörölhetetlen nyomot hagyott a szétszéledő gyermekekben.

Roger keresztény nevelését ez a közösségi szellem és a nagylelkű nyitottság jellemezte. A házba gyakran jöttek vendégek, ő is hallotta apja és barátai beszélgetését, hithirdetőkkel találkozott, elbeszéléseik nyomán távoli vidékeket fedezett fel. Először egy afrikai beszámoló hatotta meg, aztán elbűvölve hallgatta az indiai keresztényekről szóló híradásokat.

Nagymamája katolikus volt. Roger tudta, hogy az első világháború idején a nagymama sok menekülőnek adott otthont, kenyeret és védelmet. Csofálattal vegyes szeretet fűzte ehhez a bibliai erős asszonyhoz. A katolikus vallásról való első ismereteit mégsem neki, hanem apjának köszönhette. Így ír róla: „Biztos vagyok abban, hogy misztikus hivatást hordott a lelkében. Reggelenként már korán elment, hogy a templomban egyedül imádkozzék. 12 éves voltam, amikor magam láttam, hogy egy katolikus templomba lépett be, ott volt a falu egész fiatalága. Csendben imádkozott... én nagyon voltam illetődve.“

17 éves korában tüdőbetegséget kapott. Betegségét nyugodtan viselte, elfogadta. A hosszú gyógyulási időben sokat olvasott, szeretett mindig egyedül lenni. Gyógyulása után befejezte középiskolai tanulmányait. Irodalommal szeretett volna foglalkozni, de apja kívánságára a teológiát végezte el, s 24 éves korában protestáns lelképásztor lett. Életét a következő szabályokba foglalta: Isten szava éltesse napjaim munkáját és pihenését – mindig meg akarom őrizni a belső csendet, hogy Krisztusban maradjak – be akarok hatolni a 8 boldogság szellemébe: különösen az öröm, egyszerűség, irgalmasság titkaiba.

2. Taize

Helyet keresett, hogy hol szolgáljon Krisztusnak. Ellátogatott Clunyba, ahol a híres bencés kolostor állt. Valaki Taizéra hívta fel a figyelmét, ami ott volt néhány kilométerre! A falu szegény volt, a civilizáció minden áldása hiányzott belőle. Kérték, hogy maradjon ott, mert nagyon elhagyatottak. Kivett egy házat, és itt letelepedett.

1940. augusztus 20-a volt: a háborús idők itt is éreztették hatásukat. Taize még a szabad zónába esett, de közel esett a demarkációs vonal, amelyen túl már a németek voltak az urak. Roger berendezkedett a politikai foglyok és szökevények fogadására. Azok pedig egyre gyakrabban jöttek. Nekilátott a házat körülvevő föld megmunkálásának, teheneket tartott, hogy elesége legyen, s enni tudjon adni az olykor igen népessé vált vendégseregnek. Egy kis kápolnát is berendezett magának. 1942-ben, a megszállás után egyre

inkább veszélyesé vált a helyzete. Éppen a határ közelében tartózkodott, hogy egy menekültet átkísérjen, amikor a Gestapo a nyomára akadt. Izgalmas verseny kezdődött. Szerencsére sikerült neki átjutni Svájcba, és így megmenekült. 1944-ben visszatért, de most már társak kíséretében.

Ettől kezdve közös életet folytattak, naponta háromszor imádkoztak. Gyakran felvetették a kérdést, hogyan szolgálhatnák a szegényeket. Elhagyatott gyermekeket gyűjtöttek össze, Roger egyik nővére főzött az éhes csapatnak. 1949-ben Roger és négy társa életre szóló elkötelezettséget vállalt. Megfogadták, hogy vagyonszűkösségekben, engedelmisségben és nőtlenségben élnek. Alapelveik közé tartozik: a közös imádság, a keresztények egységének előmozdítása és nyitottság minden emberi probléma iránt. Érzik, hogy ezen az úton teljesen rá kell bízni magukat a Szentlélek vezetésére. Ma már több, mint 80 tagja van a szerzetes-családnak, van köztük katolikus pap is. A testvérek nagyobb része távol otthonától, különböző munkakörökben dolgozik; gépkocsivezető, egyetemi tanár, bányász vagy mezőgazdasági munkás. Házaikat, templomaikat, vendégházaikat mind maguk építették. Helder Camara érsek hívására Dél-Amerikában is alakítottak közösséget. Az egység jeleként brazil bencésekkel éltek együtt. Ruanda fővárosában az afrikai fiatalok fogadására rendezkedtek be. Nigerben a rendemtorista szerzetesekkel egészen az őserdőig hatoltak, hogy a leghagyatottabb népnek hirdessék az evangéliumot. Néhányan Chicagóban telepedtek le, ahol a ferencesekkel élnek testvéri közösségben. Mindenütt dolgoznak, maguk keresik kenyerüket. Mindenütt sugárzik Roger testvér szelleme, aki Jézustól tanulta meg, hogyan kell élni. Egyszerűségének, szegénységének szelleme korunk legnyitottabb emberévé teszi. Nem ismer határokat, korlátokat, előítéleteket. Nincsenek eszmei görccsei, nem épít légvárakat. Feltétel nélkül elfogadja a lélek vezetését, fenntartás nélkül nyújt segítőkezet mindenkinek. Ez az Isten és ember felé megélt teljes nyitottság képesíti arra, hogy higgyen az ima lelket átalakító és társadalomformáló erejében, a szeretet egzisztenciális hatalmában és az igazságosság győzelmében.

A kereszténység útkeresése a modern világban

A 20. század kereszténysége – az egész emberiséggel együtt – nagy megrázkódtatásokon és változásokon ment keresztül. Minden ember életére rányomták bélyegüket a borzalmas világháborúk és gonosz ideológiák, a tudományos és technikai civilizáció világméretű kiterjedése, a gyarmatbirodalmak felbomlása, a mindent elsöprő modernizáció, a vallási és kulturális ellenmozgalmak és újabb kihívások. A gyors változásoknak ebben a korszakában a keresztény egyház egyidejűleg átformálódott, és döntően hozzájárult ahhoz, hogy a 20. század embere megőrizhesse méltóságát. Ugyanakkor felelősség is terheli, azért, amiért olykor elfeledkezett lélekmentő küldetéséről.

Az első világháború

Az első világháború az európai kereszténység számára is fontos választóvonalat jelentett. Először is megszüntette az osztrák-magyar, a német és az orosz monarchiákat, és ezzel együtt eltörölte az egyházi és a világi hatalom évszázados, bár néha feszültségektől sem mentes összefonódását. Az első világháború során a pápaság békeindítványai sorra zátonyra futottak: az egyházak ugyanis – a frontvonal mindkét oldalán – saját országuk nemzeti érdekeit és háborús céljait mindig sokkal fontosabbnak tartották, mint a kereszténység üzenetét és a megbékélést.

Küzdelem a kommunizmussal

A 20. század kereszténységének legnagyobb ellenfele a kommunizmus társadalmi és politikai ideológiája volt. Az 1917-es októberi forradalommal Oroszországban a kommunisták jutottak uralomra, ezzel megkezdődött a keresztény egyház több évtizedes kálváriája. Ez erős elnyomatásban nyilvánult meg, jóllehet, politikai meggondolásokból, a hatalom elsősorban némileg az ortodox egyházakat tűrte meg. A második vi-

lágháború során a Szovjetunió befolyási övezetéhez tartozó közép- és kelet-európai országokban a kommunista hatalomátvételt követően megkezdődött a támadás az egyházak, a keresztények ellen. Megszüntették az egyházi iskolákat, feloszlatták a szerzetesrendeket, internálták az apácákat és a szerzeteseket, koncepciók alapján papokat zártak börtönbe. A vallásellenes intézkedések és az ateista propaganda mégsem tudtak teljes diadalt aratni, sokan az üldöztetések ellenére megtartották hitüket. 1989-ben, a „fordulat” évében ez világosan megmutatkozott, amelyet jórészt a keresztények készítettek elő és hajtottak végre. Ez idő tájt Európában a hívők számára lehetővé vált a hit megélése. Az erkölcsileg is tönkretett társadalom új evangelizációra vár.

A nemzetiszocializmus korszaka

A németországi nemzetiszocialista hatalomátvétel mindenek előtt a protestantizmusban próbált szövetséget találni. A katolikus egyházzal már rögtön az elején konkordátumot kötöttek, amelynek korlátai rövidesen közismertté váltak. Az evangélikus egyház megpróbálta a hataloméval összhangba hozni tanait, de ez csak igen korlátozott mértékben sikerült. Mindemellett mind a katolikus, mind a protestáns egyházak soraiban az embertelen ideológiával szemben kialakult a keresztény hitből fakadó politikai ellenállás.

A keresztény egyház és a politika 20. századi kölcsönhatása egyaránt eredményezett fényt és árnyat: a mártíromságig eljutó ellenállástól a meggyőződésből vagy kényszerből táplálkozó együttműködésig. Az egyházaknak a nemzetiszocialista uralomhoz, valamint a szovjetunióbeli és a „vasfüggöny mögötti” kommunista uralomhoz való viszonya korántsem hozható közös nevezőre. A nemzetiszocialistáknak a zsidók társadalmi

kirekesztésére és kiirtására irányuló tevékenységét Németországban az egyházak bizonyos körei szinte tétlenül szemlélték. A zsidók tömeges kiirtása azonban mégsem a zsidósággal kapcsolatos keresztény teológiai gondolkodás következménye! Sokkal inkább egy kereszténytelen, rasszista ideológia eredménye. Ez a kényszerhelyzet mindenesetre újragondolásra készítette a zsidó gyökerekből táplálkozó keresztény hitet, illetve Izrael népe és az egyház kapcsolatát.

A missziós egyházak önállóvá válnak

A kereszténység már a 20. század elején gyökeret kezdett verni Afrika, Ázsia és Óceánia akkori gyarmati és félgymarmati országaiban.

A kereszténység világméretű terjeszkedésének ez a folyamata folyamatosan haladt előre, és az európai gyarmatosítás befejeztével újszerű fordulatot vett.

A korábbi missziós egyházakból, amelyek személyi állománya döntően Európából és Észak-Amerikából származott, önálló egyházak alakultak, melyekre a környezet kultúrája és hagyományai jelentősen rányomták bélyegüket. A harmadik világ számos országában a kereszténység és az egyházak nagy érdemeket szereztek azzal, hogy célul tűzték ki a szociális igazságosságért és az emberhez nem méltó viszonyok ellen folytatott harcot, Afrikában, Latin-Amerikában, sőt Ázsiában is.

Az ökumenizmus évszázada

A 20. századot az Európán kívüli kereszténység növekvő súlya, példamutatónan megélt keresztényi magatartása is jellemzi. Másrészt ez az évszázad az ökumenikus mozgalmak évszázada, azaz olyan fáradozásoké, amelyek teológiai párbeszéddel és gyakorlati együttműködéssel a protestáns és ortodox felekezetek közötti szakadékok megszüntetését vagy

legalábbis szűkítését célozták. Ez a fáradozás gyakran sikerrel járt: egyházuniók alakultak, amelyekben megállapodtak az igehirdetés és az úrvacsora együtt való gyakorlásában és egy szélesebb körű együttműködésben, természetesen csak azon egyházak részvételével, amelyek közvetlenül vagy közvetve a reformáció során keletkeztek. 1948-ban megalapították az Egyházak Világtanácsát, amelyhez több mint 300 református, evangélikus, baptista, anglikán és ortodox egyház csatlakozott.

A katolikus egyház

A 20. század katolikus egyháza fejlődésében a fordulópontot a II. Vatikáni Zsinat hozta. A század első felében a katolikus egyház a modern világban, mint erős bástya állt a felbomlással és a hanyatlással szemben. Az 1917-ben napvilágot látott *Codex iuris canonici*, a katolikus egyház történetének első törvénykönyve, amely a liturgia, sőt a teológia nyelvén is a latint tekintette, a vezető egyházi hivatalok mellett aktív világi szervezeteket is létrehozott a katolikus hit szellemében.

A II. Vatikáni Zsinat a katolikus egyház előtt is megnyitotta az utat az ökumenikus mozgalmak irányába, és párbeszédet kezdeményezett a „mai világgal”. A zsinat egyidejűleg a katolikus istentiszteletekre vonatkozó átfogó reformot is bevezette, ártértekelte a püspöki hivatalok tevékenységét, és nagy lendületet adott az egyházi élet csaknem minden területén végbemenő változásoknak.

A protestáns egyház

A kereszténység protestáns irányzatainak a 20. század az évszázadok óta folyó belső reformációs törekvések folytatását hozta, természetesen újabb súlypontokkal. A hagyományos felekezeti irányzatok (lutheránus, református) az utóbbi évtizedek során kissé meggyengültek, a hagyományosan nagy európai protestáns egyházak (Németország, Skandinávia, Hollandia, Svájc) már egyre kevesebb vallási dinamizmust sugároznak a nyitottság előtti idő-

szakkal összehasonlítva. Ezzel együtt világszerte megnövekedett a jelentősége az evangélikál protestantizmusnak és a pünkösdzizmusnak.

Az ortodox egyház

Az ortodox egyházak vagy politikai és szociális feszültségek közepette álltak helyt az iszlám többségű társadalmakban, vagy Kelet- és Délkelet-Európában a kommunista rendszerek nyomása alatt tengődtek. A kommunista rendszerek uralmának vége felé új, váratlan lehetőségek és kihívások adódtak, amelyekre nem készültek fel eléggé. Oroszországban és Romániában nemzeti intézményekként megtámadhatatlan pozícióban vannak. Az iszlám világban a keresztény – és nem utolsósorban az ortodox kisebbségi – lét sok gond forrása.

Kereszténység a modernizmus előjelei között

A 20. század valamennyi keresztény egyház és felekezet számára többé-kevésbé erős kihívást jelentett, hogy megtalálják helyüket a modern világban, és ott is alkalmazni tudják a keresztény hitet. Szükség van-e egyáltalán a modern világban a hitre, és az egyházi szertartások gyakorlata alkalmas-e erre, s vajon a hit el tudja-e érni ismét az embert, vagy pedig megalkuvás nélkül ragaszkodjék a tanban és kegyességben rögzített identitásához, az egyházi közösséghez, hogy így megakadályozza a világiasság és az ateizmus terjedését?

A hagyományos európai berendezkedést megrázó első világháborút követően terjedő dialektikus teológia kihangsúlyozta a hit és a kultúra közötti távolságot, és ez elég széles körű egyetértéssel találkozott. Viszont sokan az egyház, mint közösség számára új lehetőségeket véltek felfedezni a mind erősebben széttörő társadalmi közösségben. Röviddel a második világháborút követően egyértelművé vált, hogy a sok átélt borzalom után új fordulat következett be. A hit és a modern világ viszonyában egy új modell tört magának utat: a hit megváltoztató és felszabadító erőnek bizonyult egyre hitevesztettebbé váló világban.

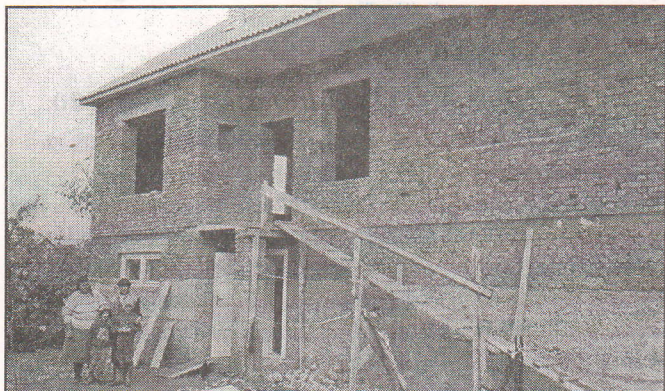
Az egyházak megtették a lépéseket belső feszültségeik leküzdésére, s feltűntek jelei a vallásosság új reneszánszának.

Ellentmondásos kép a 20. század végén

A 20. század és egyúttal a kereszténység második évezredének végén mérleget kell készítenünk. A keresztény hit e változatos évszázad külső és belülről származó veszélyei ellenére változatlanul fennmaradt mind szervezetében és intellektuális tartalmában, mind a felebaráti szeretet vonatkozásában. Egyidejűleg a hagyományosan keresztény európai államokban nagyon sok ember a hittel és az egyházzal nem sok mindent tud kezdeni, miközben a kereszténység világszerte a többi vallással, a technikai és természettudományos műveltséggel és a gazdasági sikerorientált életfelfogással kénytelen versenyezni. Új istenségek jelennek meg: az én, amely csak az anyagi gyarapodásával törődik, és a keletről importált, ismeretlen izgalmakat ígérő vallások, filozófiák. A kereszténység a 20. században teológiai szempontból ugyancsak termékeny volt, főként az uralkodó lelki és kulturális áramlatokkal, továbbá gondolkodási irányzatokkal való harcok eredményeként. Igaz ugyan, hogy tévutak és bűnbeesés is előfordultak, de végül is egy kétoldalúan gyümölcsöző kapcsolatrendszer alakult ki a demokratikus jogállamhoz fűződő viszonyban, és a keresztény egyház mindig síkraszállt a szegényekért és a szükségét szenvedőkért. A különféle keresztény vallások közeledtek egymáshoz, persze anélkül, hogy a régóta fennálló feszültségek feloldása a közeljövőben várható lenne. Előretekintve az elkövetkező esztendőkre, megállapítható, hogy a kereszténységnek a kommunisták által beharangozott megszűnése nem következett be, és az egyházak, tanulva a tévtanokból és tévedésekből, új erővel keresik a helyes utat.

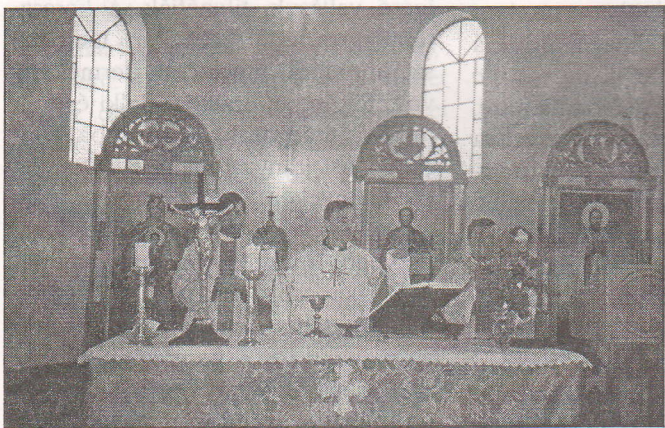
Theo Körner-Ulrich Rub

HAZAI HÍREK

Október: Török Dénes, a Magyar Karitászmunkatársa és Majnek Antal püspök megtekintették a nagyszőlősi járásban épülő házakat. A püspök atya megelégedését fejezte ki, amiért a legnyomorúságosabb helyzetben lévő családok, árvák, özvegyek, testi fogyatékosok házeit segíti felépíteni az egyházmegyei Karitászmunkatárs, nemzetiségi és vallási hovatartozásra való tekintet nélkül.

November 1. Először ünnepelbítettük Romzsza Tódor vértanú püspök emlékét Kárpátalján. Ezen a napon az ungvári görög katolikus székesegyházban Szemedi Iván görög katolikus megyéspüspök és segédpüspöke, Djura Dzudzar vezetésével tartottak ünnepélyes szent liturgiát Boldog Romzsza Tódor tiszteletére.

Ugyanezen a napon ünnepelte a Boldog Romzsza Tódor nevét viselő alsókerepeci templom az első búcsúját. A szentmisén Majnek Antal püspök vezetésével a görög és a római katolikus hívek együtt ünnepeltek. A liturgia alatt először csendült fel a templom falai között a vértanú püspök tiszteletére írt egyházi szláv nyelvű ének. A liturgia nyelve magyar és ukrán volt. A szentmise után a püspök atya megszentelte a felújított templomfalakat is.

November 5. Szent Imre-búcsút tartottak Nagybecskön. Az ünnepi szentmise előtt avatták fel Boldog Romzsza Tódor szobrát a vértanú püspök szülőfalujában. Előbb két nyelven - magyarul és ukránul - ismertették az új boldog életrajzát, majd Pap Sándor plébános megáldotta a szobrot. Az ünnepségen papjaikkal együtt részt vettek a környékbeli görög és római katolikus hívek.

November 5. Ezen a napon imáikban, szentmise keretében több helységben emlékeztek meg a hívek a három évvel ezelőtti árvízről.

November 11. A munkácsi Szent Márton-székesegyház ezen a napon tartotta búcsúját. Az eseményre Kárpátalja sok helységéből érkeztek zarándokok, hiszen ez a nap az egész egyházmegye számára ünnep, hisz egyházmegyénk védőszentjét ünnepeltük. A búcsú vendégszónoka, Butsy Lajos Magyarországról érkezett, mosonmagyaróvári plébános, aki aznap a két magyar nyelvű szentmisén és másnap a papok találkozáján is tartott lelki buzdítást.

November 14. A lembergi érsekség zarándoklatot szervezett Rómába. Valamennyi egyházmegyét képviselte néhány hívő, akik mindannyiunk nevében mondtak köszönetet a Szentatyának ukrainai látogatásáért. A pápa november 19-én külön kihallgatáson fogadta a küldöttséget. Kárpátaljáról Niemcsenko Andrij atya vezetésével négyen csatlakoztak a zarándoklathoz, aki egyházmegyénkben a lembergi pápalátogatásnak a megbízott szervezője volt.

November 17. Técsőn Taize-előtalálkozót tartottak azon fiatalok számára, akik az év végén részt szeretnének venni a budapesti találkozón. A következő találkozó december 8-án lesz Munkácson.

KÜLFÖLDI HÍREK

Iszlám terrorista támadás
Pakisztánban a keresztények ellen

Bahawalpur. II. János Pál pápa államtitkára, Angelo Sodano bíboros aláírásával október 28-án táviratot intézett Alessandro D'Errico érsekhez, pakisztáni apostoli nunciushoz a bahawalpuri katolikus templomban végrehajtott vérengzés kapcsán, amely során 18-an meghaltak, sokan pedig megsebesültek. A szentatya táviratában élesen elítéli „az intolerancia eme újabb megnyilvánulását”, részvétét fejezi ki a gyászoló családoknak, imáiról és lelki közelségéről biztosítja a tragédiában érintett személyeket.

Október 29-én, hétfőn tízezren vettek részt a bahawalpuri áldozatok temetésén. A rendőrség száz iszlám harcos szélsőségest vett őrizetbe.

Mindszenty József emlékezete

Mindszenty József földi maradványai hazahozatalának 10. évfordulója alkalmából október 30-án, kedden a Mindszenty József Alapítvány ünnepi estét tartott a mártírsorsú bíboros, hercegprímás emléke előtt tisztelegve, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) dísztermében. A rendezvényen megjelent a Magyar Katolikus Püspöki Kar (MKPK) több tagja, élén Paskai László Esztergom-budapesti érsekkel, Seregély István egri érsekkel, az MKPK elnökével, Várszegi Asztrik pannonhalmi főapáttal, püs-

pökkel. Jelen volt Tempfli József nagyvárad megyés-püspök, Reizer Pál szatmári püspök, a kormány több tagja, a magyarországi szerzetesrendek, a diplomáciai testületek képviselői.

Milyennek kell lennie a harmadik évezred püspökének?

Vatikán, október 29. A szinódus záródokumentuma öt faktort emel ki. Mindenekelőtt szent életet kell élnie; szegénynek kell lenni a szegények között; a világegyházzal közösségben kell lennie; az igazság prófétájává és az egység előmozdítójává kell válnia. A püspök fontos feladata a misszió. A püspök mindenekelőtt türelmes és bátor kell, hogy legyen a félelem és az erőszak világában. Oda kell figyelnie a szegényekre és elhagyatottakra, akiket senki sem akar meghallgatni. Mindenkit védenie kell jogaiban és emberi méltóságában. A harmadik évezred püspökének egységben kell maradnia a püspökök testületével és a pápával. Állandóan éberem kell reagálnia a körülötte levő társadalomra. Miközben a keresztény renynyt táplálja hívei szívében, rá kell mutatnia arra, hogy az ember Isten teremtménye, és arra hivatott, hogy a megváltott lét örömét élvezhesse. A szinódus záródokumentumát a Vatikán sajtótermében mutatták be és szavazták meg.

Zenit/Infosender

Elhunyt Kada Lajos érsek

Budapest: November 26-án, hosszas betegség után elhunyt Kada Lajos érsek. Temetéséről később intézkednek.

Kada Lajos 1924. november 16-án született. Az Erzsébetvárosból elindult fiatal, esztergomi egyházmegyes papot 1946-ban Mindszenty bíboros küldte ki Rómába, a Német-Magyar Kollégiumba, hogy a Gregoriana egyetemen folytassa tanulmányait. 1948-ban szentelték pappá. 1955-től a Pápai Akadémia hallgatója lett. Itt készült fel a diplomáciai szolgálatra. Tanulmányai befejezése után először a vatikáni államtitkárságon dolgozott (1957-59), majd különböző országok nunciaturáin: Pakisztánban (1959-62), Skandináviában (1962-64), Németországban, Bonnban (1964-71), Argentínában (1971). 1971-75 között a Cor Unum Pápai Tanácsban tevékenykedett, majd nunciusi szolgálatot látott el Costa Ricában (1975-1984), El Salvadorban (1980-84), 1984-től 1991-ig az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció titkára volt. 1991-től 1995-ig Németország apostoli nunciusa, 1995 és 2000 között Spanyolország apostoli nunciusa volt. 1999 végén, 75. évének betöltése után benyújtotta lemondását, amit a pápa elfogadott. A világot járt, de önmagát elsősorban mindig magyarnak érző főpásztor ezután Magyarországon élt, most bekövetkezett haláláig. MK

A szentatya Assisibe hívta a világ valóságait

November 18-án, vasárnap délben, az Úrangyala elimádkozásakor mondott beszédében II. János Pál pápa a továbbiakra is aggasztó, feszültségekkel teli nemzetközi

helyzetről szólt. „Nem feledkezhetünk meg azokról a testvéreinkről, akik világszerte súlyos csapások miatt szenvednek: a szeptember 11-ei rettenetes merényletek több ezer ártatlan életet követeltek, számtalan személynek el kell hagynia otthonát, és szembe kell néznie az ismeretlennel, amely olykor kegyetlen halált jelent, nőket, időseket, gyermekeket fenyeget halállal az éhség, a hideg. Ebben a helyzetben, amelyet egyre drámaibbá tesz a terrorizmus fenyegető veszélye, annak szükségességét érezzük, hogy felemeljük kiáltásunkat Istenhez. Minél inkább leküzdhetetlennek látszanak a nehézségek, minél kilátástalanabb a helyzet, annál többet kell imádkoznunk, könyörögve Istenhez a kölcsönös megértés, a béke ajándékáért” – mondotta.

Az ima még hatásosabb, ha böjt és jótékonykodás kíséri. Ezt tanította már az Ószövetség is. A keresztények, az első időkől kezdve, befogadták ezt a tanítást, és a gyakorlatban is megvalósították, különösen advent és nagyböjt idején. „Az iszlám hívei számára most kezdődött el a Ramadan, a böjtnek és imának szentelt időszak. Mi, keresztények, hamarosan belépünk az adventi időszakba, hogy imával készüljünk fel karácsony, a Béke Fejedelme születésének megünneplésére. Azt kérem a katolikusoktól, hogy december 14-én tartsanak böjtnapot, amelynek során buzgón imádkozzanak Istenhez, hogy adja meg a világ számára a szilárd, igazságosságon alapuló békét, és tegye lehetővé, hogy az emberek megfelelő megoldásokat találjanak a világot sújtó számos konfliktusra. Amiről a böjti nap során a hívek lemondanak, azt bocsássák a szegények rendelkezésére, különösen azok számára, akik jelenleg a terrorizmus és a háború következményeitől szenvednek” – hangzott a szentatya felhívása. A pápa így folytatta: „Be szeretném továbbá jelteni azt a szándékomat, hogy meghívjam a világ vallási képviselőit, jöjjenek el Assisibe 2002. január 24-én, hogy imádkozzunk az ellentétek leküzdéséért és a valódi béke elősegítéséért. Különösen keresztények és muzulmánok, hirdessük közösen a világ számára, hogy a vallás soha nem válhat konfliktus, gyűlölet vagy erőszak okává. Aki valóban befogadja magába a jóságos és irgalmas Isten szavát, az kizárja szívéből a gyűlölet és az ellenségeskedés minden formáját. Ebben a történelmi pillanatban az emberiségnek a béke tetteire, a remény szavaira van szüksége” – állapította meg a szentatya, majd megismételte 15 évvel ezelőtt mondott szavait. Akkor bejelentette az assisi béke-imatálkozó tervét: „Sürgető szükség van arra, hogy erőteljes fohásunk kórusban szálljon fel a földről az ég felé, hogy könyörögjünk a világ sorsát kezében tartó Mindenhatóhoz a béke nagy ajándékáért, amely az emberiség valódi haladására tett minden komoly elkötelezettség szükséges alapfeltétele.”

A szentatya Mária anyai oltalmába ajánlotta a kezdeményezést: „A Szűzanya támogassa az egész emberiség erőfeszítéseit a béke felé vezető úton. Mária, a Béke Királynője segítsen, hogy az igazság és a szeretet erejével válaszolhassunk napjaink új és megrázó kihívásaira, hogy túljussunk ezen a nehéz időszakon, hogy haladéktalanul elkötelezzük magunkat nap mint nap, és mindenütt a béke valódi kultúrájának megvalósítására törekedjünk”

VR/MK

Összefoglaló a püspöki szinódusról

II. János Pál pápa szeptember 30-án, vasárnap fél 10 órai kezdettel ünnepi szentmisével megnyitotta a világ püspökeinek X. szinódusát, amelynek témája: „Episcopus minister Evangelii Jesu Christi propter spem mundi – A püspök Jézus Krisztus evangéliumának szolgálója a világ reményességéért.” A szentmisét a pápa a földkerekség minden részét képviselő püspökökkel, szinódusi atyákkal együtt mutatta be.

A püspöki szinódus egyike a zsinat utáni idők legfontosabb egyházi szerveinek. A főpásztorok meghatározott időpontokban összejönnek, hogy ápolják a szoros kapcsolatot a pápa és a püspökök között, hogy segítséget nyújtsanak a pápának a hit és az erkölcs védelmére, az egyházi fegyelem megtartására. A püspöki szinódus intézményét VI. Pál pápa 1965. szeptember 15-én „Apostolica Sollicitudo” k. motu proprio-ja hozta létre.

Homíliájában a szentanya emlékeztetett rá, hogy a jelenlegi szinódust megelőzően, a jubileumi év előkészítéseként minden földrész megtartotta Rómában főpásztorai különleges összejövetelét. Ezek közös témája volt az evangelizálás, mint ahogy ezt az

*Az Új Hajtás szerkesztősége szeretettel köszönti **Majnek Antal püspök atyát**, aki november hónapban ünnepelte 50. születésnapját. Apostoli kormányzóságunk híveinek nevében arra kérjük, hogy jó pásztorként mindig Isten egyetlen igaz útján vezessen minket, és kívánjuk, hogy az Úr adjon erőt, szeretetet és bölcsességet nehéz feladatának teljesítéséhez. Isten áldását kérjük életére – Isten éltesse sokáig!*

Ukrajna római katolikus püspökei

azóta közzétett szinódus utáni apostoli buzdítások is bizonyítják.

A pápa arra buzdította a püspököket, hogy vizsgálják meg a földi javakkal szembeni magatartásukat. „Mennyire haladt előre az egyház, mind a személyes, mind a közösségi megtérésben a tényleges evangéliumi szegénység útján?” – tette fel a kérdést a szentanya, majd idézett a II. Vatikáni zsinat „Lumen gentium” k. dogmatikai konstitúciójából: „Mint ahogy Krisztus szegénységben és üldöztetések közepette vitte végbe megváltó művét, így az egyház is arra kapott meghívást, hogy ugyanezen az úton végighaladva adja át az embereknek az üdvösség gyümölcseit.”

A homília után, az Úrangyala elimádkozásakor a pápa a következő felhívással fordult a hívek felé: „A jelenlegi nemzetközi helyzetben minden személyt, családot, közösséget arra szólítok fel, hogy lehetőleg mindennap imádkozza el a rózsafüzért a békéért, hogy a világ megmeneküljön a terrorizmus embertelen csapásától. A szeptember 11-ei szörnyű tragédiára mint az emberi történelem sötét napjára fognak mindig emlékezni. Az egyház hűséges kíván maradni prófétai karizmájához és minden embert arra a kötelességére szólít fel, hogy a béke jövőjét építse az emberi család számára. A békét nem lehet elválasztani az igazságosságtól, de mindig a kiengesztelődésből és szeretetből kell táplálkoznia.”

A pápa emlékeztetett rá, hogy a zsidók, a keresztények és a muzulmánok az egyetlen Istent imádják. A három vallás tehát az egység és a béke

megvalósítása. Bárcsak Isten megengedné, hogy az egyház hívei elsők lehessenek az igazságosság keresésében, az erőszak kiküszöbölésében, a békére való törekvésben. Mária, a Béke Királynője járjon közben az egész emberiségért, hogy soha ne a gyűlölet és a halálé legyen az utolsó szó.

A pápa az olasz családokhoz is szólt. Utalt rá, hogy október 20-21-én lesz találkozájuk a Szent Péter téren, a Luigi és Maria Beltramo Quattrocchi házaspár boldoggá avatása alkalmából. Ez az első az egyház történetében, hogy egy házaspár jut el az oltár dicsőségére. A boldoggá avatásra húsz évvel a pápa Familiaris consortio apostoli buzdítása után került sor, amelyben a szentanya a mai társadalmakban különösen sok veszélynek kitett család szerepére mutatott rá. Olaszországban is, ahol a család mindig fontos erőforrást jelentett, erősödnek azok az iránzatok, amelyek a család széthullását okozzák, fel-felbukkannak olyan követelések, amelyek a házasságon alapuló család intézményét az együttélés más formáival akarják egyenlővé tenni. Szükség van tehát arra, hogy a családok és szövetségeik megújult lendülettel, hatékonyan védelmezzék a családi értékeket.

A mostani szinóduson 247 szavazati joggal rendelkező főpásztor vesz részt. A magyar egyházat Paskai László bíboros, prímás, esztergombudapesti érsek képviseli, aki vasárnap koncelebrált a pápai szentmisén. A résztvevők között van még 23 megfigyelő, 16 szakértő és a testvéregyházak 6 küldötte.

A Prológus (Jn 1,1-18) teológiai kiértékelése

a) *A Prológus stílusa, szerkezete és teológiai gondolkodása.* A Jn 1,1-18 úgyesen játszik a fogalmakkal. Az egyes fogalmak plasztikus használata és értelmének a szöveg összefüggésében újabb tartalommal történő bővítése alkalmas arra, hogy hallgatósága felfogja az írásbeli közlés tartalmát és témáit. A szerző különböző fogalmakat többször is megismétel (neki van a legkisebb szókincse kb. 900 szó), teszi ezt azért, hogy rávilágítson a fogalom által jelölt dolog fontosságára – mondattani, szemantikai és pragmatikus síkon –, de ugyanígy kezeli az egyes szereplőket is a teológiai mondanivaló és összefüggések szolgálatában. Különböző fogalmakat használ, melyek érthetőek a hallgatóságának, de hogy elhatárolja magát az esetleges félreértésektől, a fogalmakat sajátos értelmükben emeli ki. Egy fogalmat vagy mondatot a következővel magyaráz, és ezzel újabb és újabb témákat érint, melyek mindegyike hitre és szeretetre ébreszti a hallgatót. Az a közösség, melynek az evangélium íródott, vagy amelyben elnyerte végső alakját, a hellenista szókincset használja, és ezért okot adhat a félreértésekre. Korának hallgatósága előtt a szövegösszefüggés érthető volt, de a mai olvasó számára az egyes szókapcsolatok és nyelvi megnyilatkozások nem magától értetődőek.

A jelen szövegrészlet egy tudatosan szerkesztett előszó, melynek egyes elemei valószínűleg liturgikus alkalmazásban voltak, mint pl. Ef 1,3-14, Fil 2,5-11, Kol 1,13-23, viszont függ a jánosi teológiától.

Egy sajátos irodalmi elemre hívnám fel a figyelmet, ez pedig a párhuzam, amit János előszeretettel alkalmaz. A Prológust a hagyományos Szentírás-magyarázat három részre osztotta: 1,1-5; 1,6-13; 1,14-18. A mai kutatók és teológusok a bevezető során két alapvető témára figyeltek fel, amelyekhez további fogalmak csoportosulnak. Viszont ezzel a háromrészes beosztás ma már nem állja meg a helyét. A kutatók eddig is tudták, hogy János sajátos módon alkalmazza a Teremtés könyvét (láttuk, hogy az Ószövetség első szava egyezik evangéliumának első szavával). A teremtés témája a Prológusban krisztológiai szempontú. Ha feladjuk a hagyományos hármás felosztást, és

helyette egy kettős beosztást ajánlunk, akkor megfigyelhető a teremtés gondolatának krisztológiai értelmezésében jelentkező fejlődés. A bevezető első része (1-11) a teremtés és a preegzisztens Logosz viszonyából indul ki, a második rész (12-18) pedig a megtestesült Ige, és újfajta teremtői hatását rajzolja meg (ha a teremtés témáját vesszük alapnak, akkor Jézus jeleinek a jánosi teológiában való értelmezése sokkal világosabb lesz, ezért a teremtésteológia kérdéseit részletesebben a *Jelek* könyvének kiértékelésénél mutatom be).

Teremtés

- 1,1-2 A preegzisztens Logosz istensége és kapcsolata az Atyával.
- 1,3-5 Ajándék az embereknek.
- 1,6-8 Keresztelő János tanúsága.
- 1,9 A Logosz működése a világban.
- 1,10-11 Az emberek válasza.

Újteremtés

- 1,18 Jézus Krisztus istensége, és kapcsolata az Atyával.
- 1,16-17 Ajándék az embereknek.
- 1,15 Keresztelő János tanúsága.
- 1,14 Jézus Krisztus működése a világban.
- 1,12-13 Az emberek válasza.

A Prológusnak mégis van egy problémája, mégpedig a Jn 1,19-51-gyel való viszonyában. Ugyanis az utóbbi szövegrészlet is úgy viselkedik az evangéliumhoz képest, mint egy bevezető. Célja bemutatni, hogy kicsoda Jézus: az Isten Báránya, Messiás, a Proféta, Isten Fia és Izrael királya. A verses előszó (Jn 1,1-18), valószínűleg, egy későbbi hozzátoldás (nem sokkal János halála után) az evangéliumhoz, melyet egy, a János köréhez tartozó tanítvány készített. A Prológus szerzője himnuszszerűen összefoglalta az egész evangélium tartalmát, megjelölve abban a Jézusban való hit legfontosabb elemeit.

b) *Szentháromságos gondolkodás.* A Jn 1,1-18 szövege, noha a legtöbb teológus szerint magán viseli a szentháromságos gondolatmodellt, nagyon homályosan utal a harmadik isteni személyre. A Prológus szövegéből nem

vehető ki tisztán a teremtés témájának pneumatológiai jellege. Ha alapot keresünk a probléma megoldásához, akkor a Jn 1,4 verset kell mélyebben megvizsgálnunk. Az Ige Isten, mondja a szent szerző. Az Igében élet van, benne van az Istentől különbözőnek, a beteljesedése felé haladó világnak az elve. De ez az élet ugyanúgy megvan az Atyában is (Jn 6,57; 10,38; 16,15). W. Knoch írja: „A Logosz általi teremtés és újteremtés, mint Jézus Krisztusban való önkinyilatkoztatása megvallásának éppen teremtésteológiai szempontból van egy pneumatológiai dimenziója is.” A későbbiekben még jobban látni fogjuk, hogy János gondolkodása szentháromságos, és ebből a szempontból az „élet” kifejezés sajátos súllyal bír. Jézusban ugyanaz az élet működik, ami őt az Atyával összekapcsolja, de a világot is Istenhez. Az Ige az élet hordozója és kibocsátója, és ennek ténye leginkább a megtestesült Ige jeleiben mutatkozik meg, melyekben új életet nyújt a teremtő-életadó örök és megtestesült Logosz. Tehát a Jn 1,4-ben szereplő életfogalom ilyen szempontból a Lélekre alkalmazható. Ehhez a megállapításhoz használható érvnek a Ter 2,7, amelyben a szerző élet leheletéről beszél:

Az élet Lelke: az élet és értelem ereje, a Jézus működésében megnyilvánuló isteni erő (Jn 4,24), tudatosság és elevenség (Jn 6,64), az emberi tettek alapja. Nemeshegyi Péter SJ a bölcsességi irodalom teológiájára alapozva jelenti ki, hogy a Lélek igazából nem anyagtalanságot hivatott kifejezni, hanem az életet és éltetést (vö. Bölcs 11,27).

c) *A jánosi dichotómia.* Sok teológus teszi fel a kérdést, hogy milyen kapcsolat található János dualista szimbolikája és a hellenista, gnosztikus gondolkodás között? Tény az, hogy az evangélium dualizmusa nem hasonlítható a gnosztikus dualizmussal, hiszen ez utóbbi szerint már kezdetek óta két ellentétes erő létezik: jó és rossz. A keleti vallások abszolút dualizmusa nem állítható a negyedik evangélium gondolkodásának stílusáról. Nála a rossz nem a jó egyenlő hatalommal és esélyekkel harcoló ellenfele, hanem a jótól elszakadt és elfordult, de mégis tőle valamiféle metafizikai függésben lévő valóság (Jn 12,31; 16,11).

Stanco Attila

Jelképpé váló Sinkovits-ház

Sinkovits Imréről nevezték el a kárpátaljai Beregszász cserkészotthonát, amelyet október 20-án Majnek Antal, a Katolikus Apostoli Kormányzóság püspöke szentelt fel, és Horkay László református püspök áldott meg. Az épület a beregszászi Cserkészliliom, a keresztény ifjúságért Jótékonyági Alapítvány tulajdona, köszönhetően különböző vállalkozásoknak, magyar és amerikai magánszemélyeknek, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának és a kecskeméti önkormányzatnak. A szombati házavatóra a kecskeméti polgármestert is meghívták, aki Zsupán József helyi polgármesterrel aláírta a testvérvárosi megállapodást.

– Nagyon boldogok vagyunk – mondta Papp Zsolt, a kecskeméti Szent Imre Katolikus Általános Iskolában működő Cserkészterért Alapítvány kuratóriumának tagja a házszentelés után. – Alig hiszem el, hogy végre elérkezett ez a pillanat. Bár nagyon nehéz volt, mégis hittünk benne, hogy siker koronázza munkánkat. A házvásárlás ötlete ugyanis több, mint két éve merült fel bennünk. Testvériskolai kapcsolatokat keresve utaztunk el Kárpátaljára, néhány, a Szent Imre-iskolában tanító kollégával, és segíteni akartunk az árvíz sújtotta települések lakóin. Így ismerkedtünk meg a beregszászi cserkészekkel, s velük alakult ki az a szoros barátság, amely végül a testvérvárosi kapcsolatok újrafelvételét, s a cserkészotthon létrejöttét eredményezte. Tiszta, nyílt és őszinte szeretetet, a magyar nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodást tapasztaltunk Beregszászban a lehetetlen körülmények ellenére is. Az ottani emberek azonban nem kértek, nem panaszkodtak, inkább a figyelmet akarták felhívni arra, hogy a határokon túl is élnek magyarok, akik minden nehézség ellenére vállalják hovatartozásukat. Mi a magunk eszközeivel megpróbáltunk segíteni. Ezzel a közösségi házzal nem csak az ottani cserkészeknek teremtünk otthont. A katolikus egyház továbbképzéseket, tanfolyamokat, konferenciákat, lelki gyakorlatokat rendezhet itt. Könyvtárat is szeretnénk majd berendezni. A ház helyet adhat – felekezetre való tekintet nélkül is – minden jó szándékú látogatóknak, akár a Kecskemétről érkező vendégcsoportoknak, osztálykirándulóknak is. A ház fenntartását a beregszásziak alapítványa vállalta.

– Milyen célkitűzésekkel alakult a Cserkészliliom, a keresztény ifjúságért Jótékonyági Alapítvány? – kérdeztük a házavató után Bárdos Istvánt, a Beregszászi 4. Számú Bendász István Cserkészcsapat parancsnokát, a Liliom-alapítvány elnökét.

– 1997 őszén vetődött fel az az elképzelés, hogy a fiatalság körében kifejtendő, nemzeti azonosságtudatot és nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodást erősítő tevékenységet sokkal hatékonyabban és anyagi szempontból kiegyensúlyozottabban lehetne végezni, ha egy alapítványt hoznánk létre és működtetnénk. Első lépésben a cserkésztevékenység és egyházi közösségek működésének támogatását – mint egyetlen célt – jelöltük meg az alapítvány számára. A kezdeti lendület nyomán később újabb és újabb feladatok adódtak. Az alapítvány küldetése és hitvallása abban áll, hogy segítse nemzeti értékeink megőrzését és kiteljesítését. Ifjúsági tábortokat szervezünk, ifjúsági házakat és központokat hozunk létre, célunk az egészségvédelem, egészséges életmód, testnevelés, tömegsportok és a turizmus népszerűsítése, tanfolyamok szervezése, más országok ifjúsági szervezeteivel, alapítványaival való kapcsolatfelvétel útján lehetőséget teremteni arra, hogy a magyarság nagy családjának a világ bármely részén élő tagjai eredményesebben, hatékonyabban és sikeresebben végezhesék kulturális értékmező és értékteremtő munkálkodásukat. Ezzel természetesen elő szeretnénk segíteni a nemzet megmaradásának és öntudatra találásának folyamatát. Nagyon örülünk ennek a háznak. Itt helyet és programot tudunk biztosítani akár a határokon túlról érkezőknek is. A mi gyermekeink pedig végre láthatnak valami szépet is, hiszen a mi iskoláink többsége, sajnos, szét van verve. Magam is pedagógus vagyok, ledől a falak, összefirkált, széteső padok, asztalok közt dolgozunk. Első, nagyon jóleső élményem ezzel a házzal kapcsolatban az utca lakóinak megjegyzése volt. Ők csodálkozva kérdezték, mikor figyelték a ház rendezését, hogy kik ezek a gyerekek, akik örömmel dolgoznak, sőt munka közben énekelnek, jókedvűen beszélgetnek. A téglákat egyenként tisztogatták, s mindezt nem kényszerből, hanem jókedvvel. Valami tehát jó irányba

mozdult meg Beregszászban, s ez a ház tulajdonképpen csak egy eszköz arra, hogy a lélek temploma épüljön ebben a városban.

– Kik segítenek ebben?

– A város az utóbbi néhány hónapban nagyon sokat fejlődött lelki téren. Egy katolikus leánykollégium nyílt a közelmúltban, domonkos rendi nővérek érkeztek Magyarországról, új plébánosunk pedig jezsuita. Ezek az emberek megtaníthatnak bennünket az imádságos háttér biztosítására. Enélkül a kőből épült ház sem lesz stabil.

– Nagyon nagy dolog, hogy van egy bázisunk – mondta Barna György, a Liliom-alapítvány ügyvezető igazgatója. – Papp Zsolt volt igazán az ötletadó, s akkor kezdtünk mi is bízni a sikerben, amikor jobban megismertük őt. Láttuk azt a fanatikus hitet, amivel azért dolgozott, hogy a kárpátaljai magyarság itthon maradását segítse. Később egyre többen kapcsolódtak be a munkába, s támogatták ennek a tervnek a valóra váltását. Attól volt szép ez a csapatmunka, hogy a cserkészek egy ilyen nemes cél érdekében össze tudtak hozni különböző vallású, kultúrájú, sőt városi, megyei és országos szintű politikai vezetőket is. Éreztük és most is érezzük az anyaország támogatását, ami nélkül sokkal szegényebbek lennénk. A mi számunkra nagyon fontosak ezek az emberi kapcsolatok, hiszen voltak pillanatok, amikor több sikertelen pályázat után, több eredménytelen hivatalos megkeresés és segítségkérés után úgy tűnt, feladjuk a reményt. Ám az utolsó pillanatban mindig történt valami, jött valahonnan támogatás, ami a hitünkben megerősített bennünket.

– A cserkészek összefogják és jó irányba terelik a fiatalokat, mert a felborult értékrendű világban, ahol megváltoztak az ideálok, talán a hit és a cserkészlet az egyetlen támasz – mondta Gajdos István, aki a Beregszászi Járási Adminisztrációt képviselte az ünnepségen.

Kovács Miklós parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke kiemelte: ebben a házban, közösségben a gyerekek megtanulhatják – amit, sajnos, egyelőre az élet nem igazol –, hogy az adott szó legyen adott szó, a becsület legyen becsület.

Somogyi László konzul Sinkovits Imre emlékéért méltatta. Kiemelte, hogy

Sinkovits nemcsak a színművészek, de a pedagógusok és a cserkészek közt is az egyik legnagyobb volt, aki azt vallotta, hogy a cserkészlet kitartóvá tesz mindenkit ahhoz a munkához, hogy jobbá tegyük a világot.

Dr. Szécsi Gábor kecskeméti polgármester is üdvözölte a házszentelőn

megjelenteket. – Ez az épület nem csak kő és téglá – mondta. – Jelképe egy életformának, egy világképnek, a hagyományokhoz való kötődésnek. Jelképe az értékek iránti elkötelezettségnek és az otthonteremtésnek is. Ezt az otthon kiapadhatatlan forrás táplálja: a közös nyelv, a közös kultúra, a közös hit.

Beregszászban október 20-án felavatták a cserkészházat, de ezzel az ünneppel nem véget ért, hanem elkezdődött valami. Mindannyiunk kötelessége, hogy valóban olyan forrás, otthon legyen, amelynek elképzeltük.

Kovács Judit, Kecskemét

Életige 2001. november

„Nevemért mindenki gyűlölni fog benneteket. De egy hajszál sem vész el fejeteokről.”

(Lk 21,17-18)

Amikor Lukács megírta Evangéliumát, már elkezdődött az első keresztények üldözése. Mégis, mint Isten minden ígéje, minden kor keresztényéhez szól, és a mindennapi életre vonatkozik. Figyelmeztetést és ígéretet egyaránt tartalmaz. Az előbbi inkább a mostani életre vonatkozik, a második pedig az elkövetkezendőre. Mindkettőt szó szerint megtapasztalhatjuk az Egyház történetében és azoknak az életében, akik Krisztus hiteles tanítványai próbálnak lenni.

Aki Őt követi, annak számára nem szokatlan, hogy gyűlölik. Ez a hiteles keresztény sorsa ezen a földön. Nem ámíthatjuk magunkat... Pál is erre emlékeztet minket: „Az üldözésből mindenkinek kijut, aki buzgón akar élni Krisztus Jézusban.” Jézus elmagyarázza ennek okát: „Ha a világból valók volnátok, mint övéit, szeretne benneteket a világ. De mert nem vagytok a világból valók, hanem kiválasztottalak benneteket a világból, gyűlöli benneteket a világ.”

Mindig is lesz ellentét a keresztények életmódja és a társadalom között, amely visszautasítja az Evangélium értékeit. Ez az ellentét egy többé-kevésbé burkolt üldözésbe vagy olyan közömbösségbe torkollhat, mely szenvedést okoz.

„Nevemért mindenki gyűlölni fog benneteket. De egy hajszál sem vész el fejeteokről.”

Amikor érthetetlennek tűnő módon, minden logikával, jó érzéssel ellentétben, gyűlölettel viszonyozzák szeretetünket, nem szabad, hogy ez elbizonytalanítson, megbotránkoztasson vagy megdöbentsen minket. Nem más ez, mint annak az ellentétnek a megnyilvánulása, amely az önző ember és Isten között fennáll. Ugyanakkor biztosíték arra, hogy azon az igaz úton járunk, mint a Mester. Ezért örülnünk és ujjonganunk kell.

Jézus így akarja: „Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket (...). Örüljétek, és ujjongjatek!”

Ekkor tehát szívből kell örülnünk, azzal az örömmel, amely az igazi keresztény jellemzője és megkülönböztető jegye minden körülmények között. Már csak azért is, mert nem szabad elfelejtenünk, hogy mennyi barátunk van hívő testvéreink között, akiknek a szeretete vigaszt és erőt nyújt számunkra.

„Nevemért mindenki gyűlölni fog benneteket. De egy hajszál sem vész el fejeteokről.”

Ezenkívül ott van Jézus ígérete is: „De egy hajszál sem vész el fejeteokről.” Mit jelentenek ezek a szavak? Jézus Sámuel könyvéből idéz egy mondást, melyet tanítványai végső sorsára vonatkoztat. Biztosít minket ezzel, hogy bár az üldözés miatt valóban szenvedni fogunk és igazi nehézségeink lesznek, mégis éreznünk kell, hogy Isten, a mi Atyánk, a tenyerén hordoz bennünket. Ő mindent tud rólunk, és nem hagy el minket soha. Ha azt mondja nekünk, hogy egyetlen hajszál sem vész el fejünkről, akkor ezzel biztosít bennünket, hogy Ő maga fog gondoskodni mindenről, még a legkisebb dologról is, ami a szívünkben van, ami az életünket vagy a számunkra kedves személyeket érinti. Hány ismert és ismeretlen vértanú merített erőt és bátorságot Jézus szavaiból ahhoz, hogy szembenézzen a jogfosztottsággal, a megosztottsággal, az elszigeteltséggel, a megvetéssel, sőt, esetenként, az erőszakos halállal is, abban a biztos tudatban, hogy mindezt Isten szeretete engedi meg gyermekei javára!

„Nevemért mindenki gyűlölni fog benneteket. De egy hajszál sem vész el fejeteokről.”

Mit tegyünk, ha úgy érezzük, hogy védtelenek vagyunk a gyűlölettel és az erőszakkal szemben? Ismerjük Jézus útmutatását: szeretnünk kell ellenségeinket, jót kell tennünk azzal, aki gyűlöli bennünket, áldanunk kell azt, aki minket átkoz, imádkoznunk azért, aki rosszul bánik velünk.

Ellentámadásba kell lendülnünk, szeretettel kell legyőzni a gyűlöletet.

És hogyan?

Úgy, hogy elsőként szeretünk. És vigyázzunk, hogy ne „gyűlöljünk” senkit, még rejtett, alig észrevehető módon sem. Mert a világ visszautasítja ugyan Istent, alapjában véve mégis Őrá van szüksége, az Ő szeretetére, és ezért megvan benne a képesség, hogy válaszoljon hívására.

Hogyan élhetjük tehát ezt az Igét?

Legyünk boldogok, ha méltók vagyunk a világ gyűlöletére! Ez biztosítja, hogy még inkább Jézust kövessük, és tetteinkkel szeretetet vigyünk oda, pontosan oda, ahonnan a gyűlölet fakad.

Chiara Lubich

Romzsa Tódor a mienk is...

Romzsa Tódor

Romzsa Tódorhoz érdekes kapcsolatot fűz. Nem sokat tudtam róla, talán csak annyit, hogy kárpátaljai és püspök volt. Az életével Rómában ismerkedtem meg részletesebben, amikor megtudtam, hogy 3 évig Ő is a Collegium Germanicum et Hungaricum – a római Német-Magyar Kollégium – növendéke volt, és hogy utána, amíg én meg nem érkeztem

1934–37. A Collegium Russicum

Róma, a Collegium Russicum épülete

oda, nem volt más kárpátaljai növendéke a háznak. Sajnos aztán különböző okok miatt el kellett hagynia a Germanicumot, és átment a Collegium Russicumba, a római Orosz Kollégiumba.

Egy kicsit furcsa érzés volt az, hogy

a közvetlen elődöm egy vértanú püspök volt.

Sajnos azt is tapasztaltam, hogy a ház diákjai közül nem sokan tudnak mit kezdeni a névvel, sokak számára még Kárpátalja is egy viszonylag ismeretlen terület volt. A boldoggá avatási szándékról is ott hallottam először. Akkor el is határoztam, hogy egy kicsit elmélyedek a történetében, aztán ezt meg is osztottam a csoportom tagjaival. Azt hiszem az idő tájt lopta be magát a szívembe.

Mit éreztem? Azt hiszem büszke voltam arra, hogy én is kárpátaljai vagyok...

Neo

Amikor Rómában néhányszor alkalmam volt a Szentatyával találkozni, vagy háromszor kérdezte meg, Kárpátalja mennyire várja Romzsa Tódor boldoggá avatását, mennyire készülünk rá. Amint meghallotta, hogy Kárpátaljáról, Munkácsról jöttem, rögtön ez volt az első kérdése.

Azt feleltem neki, hogy nagyon várjuk, a görög-katolikus egyház is, de a mi egyházunk is, hiszen már templomot is építünk az ő tiszteletére.

Abogy az egész görög katolikus egyház be volt tiltva, úgy Romzsa Tódor személye, életszentsége is agyon volt hallgatva; nem lehetett róla beszélni ötven éven keresztül. Hála Istennek, élnek még szemtanúk – hívek, papok, s az a nővér is, aki ott volt az ő halálos ágyánál – akik tanúságot tudnak tenni róla, hogy jobban megismerhessük és tiszteljük is elterjedhessen Kárpátalján, hiszen annak lakói iránti szeretetből élt és vállalta a vértanúhalált is.

Olyan mártír volt, akinek egy aláírásába került volna, hogy nemcsak megmeneküljön, hanem püspökként – ortodox püspökként – tovább működhesen. Ő ezt a látszólag apró lépést nem tette meg: nagyon jól tudta, hogy

A boldoggá avatott Romzsa Tódor püspököt ábrázoló ikon

ezzel megtagadná az ő katolikus hitét, az ő Jézusát.

Azt hiszem, az ő magvetésének, s vele együtt a sok ezer görög- és római

A ravatalon

katolikus magvetésének mi, akik tizenkét évvel ezelőtt ide érkeztünk, már az aratásába kezdhettünk. Az a magvetés már gyönyörű szép virágokat hozott, az már bőséges gyümölcsöt hozott: a görög-katolikus egyházban a sok papi bivatás is ezt mutatja.

A görög- és a római katolikus egyház együtt örvendezhet most azon, hogy Romzsa Tódort, aki mintegy képviselője az összes szenvedőnek, bitvallónak és mártírnak, most oltárra emeljük anyaszentegyházunkban, és boldognak mondhatjuk. S ha eddig csak fohászoktól hozza, most már nyugodtan kérhetjük az ő közbenjárását: „Boldog Romzsa Tódor, könyörögj értünk!”

Majnek Antal

Mi a baj a jótanácsokkal?

Önmagában véve semmi baj nincs velük. Életünk nagy kincsei azok az észrevételek, jó tanácsok, amelyeket egy minket szerető embertársunk szívből, minden hátsó gondolat nélkül, tiszta szándékkal megoszt velünk. Mégis, bizonyára, sokan bosszankodtak már azon, amikor valaki kéretlenül elárasztotta őket „jótanácsaival“.

„Miért ezzel a fakanállal kevered a főzeléket?“ „Szerintem ne így tartsd az anyagot a varrógépen!“ „Öltöztess fel jobban azt a gyereket, biztosan fázik!“ „Én a helyedben megmondnám a férjemnek, hogy...“ „Remélem, nem felejtetted el, hogy kenyeret is kell vened!“ „Az ilyen gyereket legjobb bezárni a szobába.“ „El ne felejtssd kivajazni a tepesit!“

Miért érezzük gyakran kellemetlenül magunkat, mikor barátnőnk, kollégánk, anyósunk vagy akár házastársunk „jóindulatúan“ elmagyarázza, hogy mit és hogyan csináljunk, hogyan kellene dolgoznunk, viselkednünk?

Ezek a tanácsok gyakran – különösen, ha rendszeresen használják őket – a következő üzeneteket hordozhatják a tanácsot adó ember részéről:

– Én ezt jobban tudom, mint te, „nagyobb“ (okosabb, ügyesebb) vagyok nálad.

– Te nem vagy képes magadtól rájönni, csak én tudom elmagyarázni neked. Nem tartalak téged olyan ügyesnek, okosnak stb., hogy tudjam, egyedül is jól megcsinálod.

– Nem fogadlak el téged olyanoknak, amilyen vagy, ahhoz, hogy elfogadjalak, ezt és ezt kellene tenned, így és így kellene viselkedned.

– Feltétlenül szükséged van rám, nélkülem úgysem sikerülne, amit csinálsz.

Sokszor áll tehát a jó tanácsok osztogatása mögött a másik képességeinek lebecsülése, saját fontosságunk bizonyítása.

Mikor és hogyan adjunk tehát tanácsot embertársainknak?

1. Elsősorban akkor, ha kérik. (Egyébként éppen a fent leírtak miatt a tanácskérés egy pozitív jelzés a másik felé, hogy az adott területen elismerem őt „felsőbbségnek“. Érdemes kipróbálni – aztán hogy megfogadom-e a tanácsot, az már az én döntésem.)

2. Semmiképpen se adjunk tanácsot, ha az illető szemmel láthatóan magától is tudja a dolgot – mert ez nyilvánvalóan csak a saját fontosságunk és felsőbbségünk bizonygatása lenne. Pl.: ha sógornőnk krumplit pucol, nem kell figyelmeztetnünk, hogy utána mossa meg, valószínűleg magától is rájön.

3. Hagyjuk meg mindenkinek a döntés lehetőségét a maga területén! Ha a barátnőnk kislánya beteg, nem kell szólnunk neki, hogy vigye orvoshoz, hagyjuk meg neki a helyzet elbírálását – ha ő maga nem kéri ki tanácsunkat!

4. Szükségtelen, sőt sokszor káros dolog kéretlen tanácsokat adni nem nagyon lényeges dolgokban, mint például a háztartás, főzés. Sokan úgy vélik (és itt különösen az idősebbek számára nagy a kísértés, akik valóban nagyobb tapasztalattal rendelkeznek a fiataloknál), hogy egyedül az általuk használt módszer a jó. Fogadjuk el, hogy mindenki másképp csinálja, hogy a piskótasütésnek több különböző, egyformán jó módja is van stb. Így a másik azt érezheti, hogy tiszteletben tartjuk az ő egyéniségét, módszereit.

5. Még ha a mi módszerünk valóban jobb is a másikénál, akkor is jobb, ha erre az illető magától jön rá, és nem mi erőltetjük rá az akaratunkat. Máig emlékszem, hogyan tanított meg gyerekkoromban édesanyám a padló felmosására. Ő először mindig felsöpörte a konyhát, utána mosta fel. Én úgy gondoltam, minek felsöpörni, össze lehet szedni a koszt a felmosóranggal is. Édesanyám hagyta: csináljam úgy,

ahogy én gondolom – pedig magában nyilván látta már az eredményt: a padlón szétmaszatolt port, a felmosórongyrról újra meg újra lehulló morzsákat. Én persze az első ilyen próbálkozás után rájöttem, hogy mégiscsak jobb az ő módszere. Ha viszont erőltette volna, hogy az ő tapasztalatai, tanácsa szerint mossak fel, engedelmességből valószínűleg megtettem volna, de duzzogva, neheztelve, és semmit nem tanultam volna meg. Ez a lecke viszont megtanított arra is, hogy érdemes odafigyelni, ő hogyan végzi a háztartási munkát.

6. Ha magunk sem vagyunk biztosak a probléma megoldásában, ne osztogassunk találmira tanácsokat, csak azért, hogy mondjuk valamit! („Kibicnek semmi se drága.“)

7. Semmiképpen se adjunk utólag tanácsot! (Pl.: ha kemény a levesben a krumpli, ne mondjuk, hogy tovább kellett volna főzni: aki főzte, nyilván magától is rájön erre, így csak megszügyenítjük.)

8. Különösen viselkedésre vonatkozó tanácsadás esetén igaz, hogy ne mások előtt tegyük. (Már csak azért sem, mert a viselkedés megváltoztatására vonatkozó tanács egyben kritikát is jelent. Erre a jellemfejlődés szempontjából egyébként valóban szükség van, de csak akkor adjunk ilyen tanácsot, ha biztosak vagyunk benne, hogy tisztán szeretetből tesszük, és abban is, hogy a másik is meg van győződve feltétlen szeretetünkről – különben nincs értelme, csak feszültséget szül.)

Még egy szót a másik oldalról is: lehet igazság olyan „jó tanácsokban“ is, amiknek indítéka nem tisztán a szeretet volt. Ha kellő alázattal át tudjuk gondolni az ilyeneket, akadhat bennük olyan elem, ami valóban hasznosnak bizonyulhat. Isten mindent fel tud használni bennünk a jó érdekében, ha az ő szempontjait magunkévá tesszük.

Sára

Bernini a barokk Róma újítója – I.

A tridenti zsinat utáni időszakban az ellenreformáció által megújult az egyházi élet, és ez magával hozta a művészetek újabb lendületes fejlődését. Az egyház felismerte, hogy a művészet áldásosabban segítheti a hitéletet, mint a korai középkorban, amikor egyedüli feladatának az írástudatlanok tanítását tekintette. Felismerte, hogy meggyőzheti, megtérítheti esetleg azokat is,

akik talán túl sokat olvastak. Ezért az építészek, festők, szobrászok azt a feladatot kapták, hogy látványossá, lenyűgözővé tegyék a templomokat, hogy az ide belépőt szinte elszédítse a nagy ragyogás. Nem is annyira a részleteken múlt mindez, mint inkább az összhatáson. És akkor képzeljük még ide a szentmise alatt lobogó gyertyák sokaságát, a tömjén illatát, amelyek

az orgona és a kórus hangjával együtt egy más világba röpítenek bennünket! Az újkor fontosnak ítélte a változatosságot, a meglepő hatásokat. Ennek megfelelően a művészek egyre halmozták káprázatos ötleteiket, amelynek következtében teljes pompájában felvirágozott az új művészeti stílus: a barokk. Ennek egyik kimagasló alakja Lorenzo Bernini. A reneszánsz egyetemesség utolsó képviselője, s egyszersmind az első sokoldalú barokk mester. A szobrászatban ő teremtette meg a barokk stílust ugyanúgy, mint a festészetben Caracci, Caravaggio és Rubens.

Berniniben egyesek a zseniális művészt tisztelték, mások elítélték, mint a mértékletesség és a harmonia ellenségét; közömbös nem maradhatott senki sem vele szemben. Némelyekben csodálatot keltett, másokban viszolygást, de tehetségét és technikai tudását még azok sem tagadhatták, akik ellenszenvvel viseltettek iránta. Mindig eredetiségre törekedett, minden műve egyéni vonásokkal volt tele, ugyanakkor szervezője és vezetője volt egy többeket foglalkoztató műhelynek, amely az ő tervei alapján, az ő felügyeletével nagy megbízásokat vállalt és kivitelezett. Michelangelo zsenialitását és Rubens szervezőképességét egyesítette magában.

Pályáját végigkísérte a siker. A nehézségeket könnyűszerrel győzte le, képzeletvilága gazdag és termékeny volt, ötleteit utolérhetetlen ügyességgel valósította meg, s mindez lehetővé tette számára, hogy a márványtömbökből elővarázsolja a barokk Róma művészeti színterét benépesítő hősokeket és szenteket.

Lorenzo Bernini 1598-ban született Nápolyban, és mestere apja, Pietro Bernini volt, maga is jeles szobrász. Apja római műhelyében nevelkedett, miközben a reneszánsz leghíresebb festményei és

Bernini: Szent Teréz látomása. Oltár a római Sta Maria della Vittoriában

szobrai vették körül. Itt forrott ki rendkívül korán, már 16-18 évesen művésszé érett. A fiatal alkotó első kiemelkedő munkája a Firenzében őrzött Szent Sebestyén. A márványba faragott test formái lágyak és könnyedek, igazolva Bernininek azt a vágyát, hogy a márvány viaszpuhává váljék a kezében. A fa, amelyhez a szent támaszkodik, sziklába helyezett kereszt. A szobrot nagyon sok szál köti Michelangelo két Pietájához, amelyeket Bernini jól ismert. A másik féltett firenzei kincs, a Szent Lőrinc máglyahalála faragásánál hihetetlen dologra vállalkozott: a tűz lángjait akarta megformálni, a megfoghatatlan és anyagtalan, a természetben mégis létező lángot, amelyben Lőrinc vértanúhalált szenvedett. Bernini e művei sok tekintetben festőbbek bármelyik festménynél. Közvetlen utódai közül csak kevesen vállalkoztak rá, hogy továbbhaladjanak az általa kijelölt merész úton.

Bernini: Szent Teréz

A mester megtalálta az eszközt a mély megrendülés, a vallásos ekstázis, a csodálat, az ámulat és az önkívület érzékeltetésére számos szent ábrázolásánál. A római Santa Maria della Vittoria, Cornaro-kápolna mellékoltárát a spanyol Szent Teréz tiszteletére emelték. Az ismert szent leírta misztikus vízióit. Beszámol – többek között – egy elragadtatott pillanatról, melynek során úgy érezte, az Úr angyala lángoló nyíllal égeti a szívét. Fájdalmas, kimondhatatlan gyönyörűségben volt része. Bernini volt olyan merész, hogy ezt a látomást vésse márványba. Látjuk, hogy a szentet egy felhő ragadja a menyhék, az arany sugarak formájában lezúduló fényáradat felé. Az angyal gyengéden közelít az elragadtatásba révült szent felé az isteni szeretet nyilával. A szoborcsoport azt a benyomást kelti, mintha minden támaszték nélkül, valóban lebegne. A fényt fentről, egy rejtett ablakon át kapja, ami látomásszerű csil-

logásba öltözteti a testközeli jelenetet, és egészen anyagtalanná teszi a felhőket. A drapériának is új szerepet adott. Nem rendezte méltóságteljesen aláhulló redőkbe, amint azt a bevett klasszikus szabályok előírják, hanem bátran gyürte-lobogtatta, hogy ezzel is fokozza a jelenet izgalmát, mozgalmasságát. Hogy a hívek a misztikus átlényegülés megrázkódtatásszerű élményét átérezzék, Bernini szándékosan félretett minden tartózkodást, és feladatát mesteri fokon oldotta meg, egyedülállót alkotva. Bernini gyakran mondogatta, hogy ez a legszebb mű, amely valaha is kikerült a keze alól. Újításait hamarosan Európa-szerte utánozni kezdték.

RM, Nagyszőlős

Medugorjei üzenet

Medugorje, 2001. november 25.

„Drága gyermekek! A mostani kegyelmi időszakban az imaeletetek megújítására hívlak benneteket. Gyermekek, imádkozzatok és készítsétek a szíveteket a Béke Királyának jövetelére, hogy áldásaival megteremtse az egész világ békéjét. A békétlenség kezdett el uralkodni a szívekben, és a gyűlölet hatalmasodott el a világon. Ezért ti, akik életre váltjátok üzeneteimet, legyetek világosság és Isten cselekvő keze ebben a hitetlen világban, hogy mindenki megismerje a Szeretet Urát. Ne feledjétek, gyermekeim, hogy veletek vagyok és megáldalak benneteket. Köszönöm, hogy válaszoltatok hívásomra.“

Jön a Mikulás!

Ez nap nem csupán a gyermekek ünnepe. Nem az ünnepélyesen kitisztított csizmáskákba rakott csokoládé és cukorka a fontos, hanem az ajándékozó szeretet. És ez az, amit mi, felnőttek is megünnepelhetünk – nem csak Mikuláskor, de minden nap. Hogyan tegyük igazán emlékeztetéssé gyermekeink számára ezt az ünnepet?

Az adventi időkre esik a Mikulásnap; kedves, vidám, igazi gyerekünnepe. Jó volna, ha ismernénk az ünnep jelentését és értelmét, ha már gyakoroljuk az ajándékozást e napon.

Legalább annyit mondjuk el gyermekeinknek, hogy myrai püspök

volt Miklós, és egész életében örömet akart szerezni az embereknek. Adott is, ahol csak tudott. Elküldte, sokszor személyesen elvitte ajándékait, leggyakrabban a gyermekeknek. Régi egyházi hagyomány szerint három nagyon szegény lánynak egy-egy zacskó aranyat dobott be a nyitott ablakon keresztül, hogy legyen hozományuk, és feleségül kérjék őket. Állítólag kalóztól gyermekeket váltott ki, nagy pénzért. Amikor meghalt, a városatyák elhatározták, hogy névnapján valamelyikük felöltözik Miklós püspöknek, és az ő nevében továbbra is megajándékozza a gyermekeket. Azóta ez a szokás a keresztyén világ szinte minden tér-

ségén elterjedt. Jó lenne, ha Mikulás-ünneplésünkben kihagynánk gyermekeink ijesztgetését. Vannak, akik keserűen beszélnek gyermekkori féltelmeikről, hiszen egyiküket-másikat még a puttonyába is belegyömöszölte a „Mikulás”, hogy elvigye, mert „rossz” volt. Ne társítsuk a krampuszt a Mikulással! Legyen ez az ünnep a gyermek felhőtlen, örömteli, félelem nélküli napja! Csalásunk előbb-utóbb úgyis lelepleződik.

Az ajándékozást ne vigyük túlzásba!

Hiszen a Mikulás hozta almának, diónak vagy mandarinnak egyébként is egészen más íze van, mint más almának, diónak, mandarinnak.

Az én Mikulásom

Az a december 4-e más volt a többinél. Még nem esett le a hó, s emiatt eléggé szürke volt az egész község. Nagyon vártam azt a Mikulás-napot. Hisz minél nagyobb vagyunk, annál kisebb élményt nyújt a Mikulás és a Karácsony. Azon a december 4-én nagyon szerettem volna meglesni a Mikulást, mert még sohasem láttam. A készülődés folyt a maga menetében, de én nem tudtam segíteni, mivel még kicsi voltam.

Ötödikén este nem tudtam elaludni, annyira vártam azt az ősz, hosszú szakállú, kedves öregurat, aki mindig ekkortájt hozott ajándékokat nekem. Lassan telt az idő, és le kellett feküdnöm aludni. Miközben anya az ágyat vette, azon töprengtem, hogy talán igazat mondtak az iskolában. Azt állították ugyanis, hogy a Mikulás nem létezik, az ajándékokat a szülők teszik a csizmákba. Félttem attól, hogy ez az igazság, és hogy tényleg nincs Mikulás.

Már majdnem elaludtam, mikor egy kisebb neszre lettem figyelmes. Felültem, de nem vettem észre semmit. Visszafeküdtem, ám egy kicsit később megkoccant az ablaküveg. Úgy gondoltam, hogy most rajtakapom anyát. Könnyes szemmel vettem az irányt az ablak felé, és arra gondoltam, milyen gonoszok a felnőttek, olyan meséket mesélnek, amelyek nem is igazak. Anya is hagyja, hogy levelet írjak, és várjam a Mikulást! Hirtelen húztam ki a függönyt, és csak egy fekete alakot láttam, amint lebújt.

Tovább álltam az üres cipők mögött az ablakban, mikor hirtelen szembenézett velem egy ősz-öreg, hosszú szakállú öregúr.

Egy nagyot kiáltottam: „A Mikulás!” Amint megfordultam megláttam, anyát. Megörültem. Behívtuk a Mikulást, és sokat beszélgettünk, s bár már nagyon álmos voltam, mégis ébernek akartam látszani. Ám a Mikulás sem maradhatott olyan sokáig, hiszen más gyerekekhez is be kel-

lett mennie. Ideadta az ajándékot, de a legnagyobb meglepetés mégis az volt, hogy láthattam őt. Rádásul a hó is elkezdett hullani. Másnap mindenkinek eldicsekedtem, hogy nálam járt a Mikulás. Igenis él, és pont olyan, amilyennek elmesélték. Sok ajándékot hozott és a krampusz is vele volt. A krampusz is úgy nézett ki, mint a filmekben: fekete ruhás, piros szarvú lény, és mivel én rossz is voltam, tőle is kaptam ajándékot (virgácsot).

Ma már tudom, hogy nem létezik a Mikulás, de most én állítom azt a kistestvéremnek, hogy él. S majd valamikor örömet szerzek neki azzal, hogy beöltöztetek valakit Mikulásnak. Ugyanis tudom, milyen öröm az. Most is kapok a Mikulástól ajándékot, és én is, mint egy kis Mikulás, ajándékozok a szüleimnek és kistestvéremnek...

Hárs László

Aki másnak vermet ás, maga esik bele

Eltévedt egy kislány az erdőben. Meglátta a farkas, nyomába szegődött. Javában fente a fogát a pecsenyére, amikor útjába akadt a medve. Talpas bátya elzavarta a farkast.

Mit tehetett egyebet az ordas, morogva elkotródott. Titokban azonban bosszút forralt. De annyit bölcsen tudott, hogy egymaga nem bír Talpas bátyóval. Ezért melegen tartotta a bosszúvágyát, s jó alkalomra várt. No, nem kellett soká várnia. Mert a kislány, amint hazaért, elújságolta, milyen veszedelem leselkedett rá az erdőn, farkas képében.

Felkerekedett egy vadász, hogy elpusztítsa a farkast.

A vadásznak nagy híre kelt az erdőn, eljutott a hír a farkas fülébe is. Azt gondolta magában: „Itt van a várva várt alkalom! Egy csapásra két legyet ütök. Elpusztítom a föld színéről a medvét, és megmentem a saját becses irhámát.“

Amint ezt elgondolta, megkereste róka komát, s így szólt hozzá:

- Ide hallgass, koma!
- Hallgatok – mondta a róka.
- Menj el a dörmögő medvéhez! – folytatta a farkas.
- Elmegeyek – bölintott a róka.
- Mondd meg neki – magyarázta a farkas –, hogy ma este, pontosan holdkeltekor legyen az erdei nagy tisztáson, a százesztendős öreg tölgy tövében! Én is ott leszek, ki szeretnék békülni vele.

– Megmondom – ígérte a róka. S lompos farkát lobogtatva eliramodott.

Továbbment a farkas, megkereste a szajkót, s így szólt hozzá:

- Ide hallgass, szajkó!
- Hallgatok – mondta a szajkó.
- Menj el a vadászhoz! – folytatta a farkas.
- Elmegeyek – bölintott a szajkó.
- Mondd meg neki – magyarázta a farkas –, hogy ma este pontosan holdkeltekor legyen az erdei nagy tisztáson, a százesztendős tölgyfa tövében! Ott puszkavégre kaphatja a farkast.

– Megmondom – ígérte a szajkó, azzal elrepült.

– De azt már ne mondjad, hogy én küldtelek! – kiáltott utána a farkas.

Ezután elballagott a nagy erdei tisztásra, gallyakat, ágakat hordott össze a százesztendős öreg tölgy tövébe, s nekiállt ásni. Jó mély vermet ásott, s míg körmös lábával szaporán dolgozott, vigyorogva elgondolta:

– Befedem a vermet gallyakkal. Ideballag talpas koma, hogy kibéküljön velem. Rálép a gallyakra, lezuhan a verem fenekére. Megjön a vadász, azt hiszi én

vagyok odalenn. Kapja a puskáját, golyót ereszt a koma bőrébe, úgy kilyukasztja, hogy sohase lesz ép többé.

Mire mindezt ilyen jól kitervelte, nagy idő múlt el, mert a farkas gondolatai nem futnak oly sebesen, mint a lába. S mire a nagy idő eltelt, úgy vélte, eleget ásott. Oly mély volt már a verem, hogy tekergetnie kellett a nyakát, ha meg akarta látni az eget. A fala meg olyan meredek volt, hogy mackó legyen a talpán, amelyik ki tud kapaszkodni belőle.

De nem úgy ám a farkas! Annak csak egy kis neki-rugaszkodás, egy kis ugrás az egész.

Nekirugaszkodott a farkas, és ugrott. De bizony nem volt elég nagy az ugrás, éppen csak a verem szélét érte el körmös talpa leghegyével. Azután visszahuppant a verem fenekére. Ismét neki-rugaszkodott, s felpattant, mint a rugó. Most már sikerült megkapaszkodnia a verem peremében. Csakhogy a porhanyós erdei föld nem bírta meg a súlyát, meglazult a talpa alatt s beomlott. A farkas ismét visszahuppant a verem fenekére, s a meglazult göröngyök úgy hullottak a nyaka közé, mint a jégeső.

Kezdet megrémülni az ordas. Esztét vesztve ugrott, kapaszkodott, mászott, kúszott felfelé. De hasztalan. Mindegyre visszaesett a verem fenekére, amelyet a medvének szánt. Mire bealkonyult, vérben forgott a farkas szeme, farkasbundája csapzottá vált a csorgó verítéktől, nyelve félrőfnyire kicsüngött a szájából a nagy erőfeszítéstől, s félelmében nyüszített, vicsorogott, acsargott.

Addigra felkelt a hold. S abban a szempillantásban, amint kidugta kerek fehér képét a fák fölött, csörtetve érkezett az erdei nagy tisztásra mackó koma. Azonnal meghallotta a százesztendős tölgyfa felől a lihegést, nyüszítést. Már éppen a fejét akarta törni rajta, hogy ugyan mi lehet az, amikor újabb zaj ütötte meg a fülét. Az erdőn cserkésző vadász lépteinek jól ismert zaja.

Több se kellett mackó komának! Már is sarkon fordult, s elmenekült.

Éppen ideje volt. Alig tűnt el a fák között, kilépett az erdei nagy tisztásra a vadász, puskával a kezében. Körülnézett. Megpillantotta a százesztendős tölgyfa tövében tátongó gödröt, s meghallotta a lihegést, zihálást, fogcsattogtatást. Több se kellett a vadásznak!

Odasietett a veremhez, belepuskázott, s úgy kilyukasztotta a farkas bőrét, hogy azt már csak a szűcs foltozhatja be.

Így esett bele a farkas abba a verembe, amit másnak ásott.

HUMOR

Fejlődő orvostudomány

- Doktor úr, ihatok ma egy kis bort?
- Miért kérdezi? Nem megmondtam tegnap, hogy nem ihat egy cseppet sem?
- Csak azért kérdezem, mert azt gondoltam, azóta fejlődött az orvostudomány.

Zsebtolvaj

- Bíró:* Vádlott, tagadja, hogy maga lopta el az ökröt?
- Vádlott:* Határozottan tagadom! Én zsebtolvaj vagyok, és ökröt senki sem hord a zsebében.

Turistavezető

- Két turista táviratilag kéri a hegyi vezetőt, hogy két szamarat szerezzen részükre.
- A vezető visszasürgönyöz: „Ha önök ideérnek, itt lesz a két számár.”

Orvosnál

- Az orvos, miközben betegét vizsgálta, megállapítja:
- Önnek bizonyára sokat kell ülnie.
 - Ezúttal megúsztam tizenöt hónappal.

Koszorú

- Egy úr koszorút rendel, és afelől érdeklődik, milyen szalag lenne a legmegfelelőbb.
- Attól függ, kinek a részére lesz.
 - Akit nagyon szeretünk, annak széles, akit kevésbé, annak keskenyebb – válaszolt a virágárus.
 - Akkor kérek négy méter fekete cémnát. Ugyanis az anyósom halt meg – feleli a vevő.

Megoldás

- A skóttól megkérdezi egyik barátja:
- Mi történt, hová lettek a fogaid?
 - Kihúztam őket.
 - Hogyan, minden fogad rossz volt?
 - Egyik sem volt rossz.
 - Hát?
 - Elvesztettem a fogkefemet.

Veszélyes feleség

- Kovácsnak magas a vérnyomása. Az orvos megkérdezi tőle:
- Nem fél, hogy valamelyik éjszaka megüti a guta?
 - Ez teljesen kizárt dolog. A feleségem éjjel alszik.

Hogyan sikerült?

- A piacon az egyik baromfiárushoz odamegy egy kövér asszony, kezébe

- veszi az egyik csirkét és megkérdezi:
- Mivel etették ezt a csirkét?
 - Miért érdekli ez magát?
 - Szeretnék én is ilyen szép sovány lenni.

Tivornya után

- Kovács megkérdezi a barátjától:
- Mondd, komám, ha egész éjjel tivornyázol, másnap te is összetörve érzed magad?
 - Szó sincs róla. Tudod, én nőtlen vagyok.

Okos felelet

- Az iskolában a tanító így szól a gyerekekhez:
- Válaszoljatok erre a kérdésre: „Miért némák a halak?”
- A kis Pistike jelentkezik:
- A tanító bácsi szokott beszélni a víz alatt?

Talpraesett orvos

- Schweninger német orvos megvizsgálta a nagy Bismarckot. Amikor életmódjára vonatkozó kérdéseket tett fel, az államférfi így förmedt rá:
- Úgy tűnik, ön túlságosan kíváncsi!
- Az orvos azonnal válaszolt:
- Hívasson állatorvost, az nem kérdezi ki a betegeit.

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

Lapunk e számában ismét egy bibliai vetélkedőt indítunk el, az előzőekhez hasonlóan. Mindenkit buzdítani szeretnénk, hogy kapcsolódjon be, a játék kedvéért is, és mert a nyertesek között értékes könyveket sorolunk majd ki. Hajrá!

1. Számozd meg a mondatokat az esemény sorrendjének megfelelően!

- A tékozló fiú...
- 4 Tobzódva élt.
 - 5 Éhség támadt azon a vidéken.
 - 2 Összeszedte mindenét.
 - 1 Kikérte a vagyonból a reá eső részt.
 - 3 Messze vidékre költözött.
 - 6 Disznókat kezdett legeltetni.

2. Jézus elfogatása után, Péter...

- a. Vele ment a főpap udvaráig.
- b. Távolról óvatosan követte Jézust.
- c. Jánossal Jerikóba menekült.

3. Az alábbi felsorolásból írd ki, mikor és hogyan jelent meg feltámadása után Jézus a tanítványoknak?

Húsvét napján, reggel, este, mikor az ajtók zárva voltak, a mezőn, amikor a tanítványok együtt voltak, megállt a közepén, azt mondta: feltámadtam, azt mondta: békesség néktek.

4. Mit ír a Biblia, hogyan fogadták a tanítványok Jézust?

- a. Úgy, mint amikor a tengeren járt, most is azt hitték, hogy kísértet, és nagyon féltek.

- b. Közömbösen, mert nem ismerték fel Jézust.
- c. Nagyon örültek, hogy látják az Urat.

A megfejtéseket 2001. december 31-ig küldjétek be a szerkesztőség címére!

A bibliai játék 6. fordulójának helyes megfejtői:

Varga Dóra és Alexandra – Sislóc
Demkó Éva – Bene
Bodák Hajnalka – Técső
Demjén Tamás – Rát
Boda Attila – Beregszász

Könyvjutalmat nyertek:

Demjén Tamás
Varga Dóra
Bodák Hajnalka